

GOSPODARSKA ZBORNICA DOLENJSKE IN BELE KRAJINE
NOVI TRG 11, 8000 NOVO MESTO

TISKOVINA

SEPTEMBER 2013 **21**

POŠTNA
PLAČANA
PO POŠTI
8101
NOVO MESTO

USPEH

ISSN 1855-5020

ČASOPIS GOSPODARSKE ZBORNICE
DOLENJSKE IN BELE KRAJINE

WWW.GZDBK.SI

INTERVJU

IRENA VIDE, TELEVIZIJA NOVO
MESTO, D. O. O.

V SREDIŠČU

VZGOJA PODJETNIŠTVA

PODELITEV NAGRAD ZA
INOVACIJE

REZULTATI REGIJE DOBRI,
USTREZNA INFRASTRUKTURA
BI JIH ŠE IZBOLJŠALA

GOSPODARSKA ZBORNICA
DOLENJSKE IN BELE KRAJINE

NAPOVEDNIK DOGODKOV JESEN 2013

VEČ O DOGODKIH NAJDETE V SPLETNEM KOLEDARJU DOGODKOV NA POVEZAVI [HTTP://WWW.GZDBK.SI/SI/STORITVE/KOLEDAR](http://www.gzdbk.si/si/storitve/koledar).
ČE ŽELITE, DA VAS OBVEŠČAMO O NAŠIH DOGODKIH, NAM TO SPOROČITE NA ELEKTRONSKI NASLOV [INFO@GZDBK.SI](mailto:info@gzdbk.si).

DOGODEK	IZVAJALEC	TRAJANJE ŠTEVILO UR	KOTIZACIJA ČLANI	OSTALI
SEPTEMBER 2013				
12. CELOVITA KAKOVOST, UREJENOST DELOVNEGA MESTA IN PSIHLOGIJA VODENJA V PROIZVODNJI	ROBI ČREŠNAR IN ZLATKA DREO IZ PODJETJA IZZA, D. O. O.	7	B	75 €
17. PRAKSA DOLGOLETNEGA POSLOVNEGA DELOVANJA V SLOVENIJI IN NA HRVAŠKEM	MARIJA BANJAVČIČ, TANJA MIHALIČ IN ZDENKA BOSANAC IZ PODJETIJ FINET, D. O. O., IN FINAL, D. O. O.	2,5	B	B
18. ZMANJŠANJE TVEGANJA POSLOVANJA	ELVIS BALTIČ IZ PODJETJA BISNODE, D. O. O.	1,5	B	50 €
19. NOVOSTI INSOLVENČNE ZAKONODAJE ZA UPNIKE IN DOLŽNIKE – NOVELA ZFPPIPP-E	IGOR KNEZ IZ PRAVNE SLUŽBE GZS	2	50 €*	100 €*
23. OSVEŽITEV ANGLEŠKE SLOVNICE	SILVIJA ZORAN IZ PODJETJA YURENA, D. O. O.	6	B	100 €
24. METODA FMEA – ANALIZA MOŽNIH NAPAK IN NJIHOVH POSLEDIC	SEKCIJA ZA KAKOVOST IN INOVATIVNOST, PREDVATELJ TADEJ ŠIRCELJ, INOVA MS, D. O. O.	3	B	100 €
25. SPLOŠNE INFORMACIJE O RAZPISIH	TJAŠA MILOŠIČ IN JASMINA MOTALN IZ PODJETJA TIKO-PRO, D. O. O.	1	B	30 €
25. ALI ZNATE ISKATI RAZPISE NEPOVRATNIH SREDSTEV IN NAREDITI UČINKOVITO PRIJAVO NANJE?	TJAŠA MILOŠIČ IN JASMINA MOTALN IZ PODJETJA TIKO-PRO, D. O. O.	3	100 €*	130 €*
25. KONFERENCA O RAZVOJU KADROV NA TEMO SOODGOVORNO Z VIZIJO DO ZNANJ IN PRAVIH POSLOVNIH ODLOČITEV	JAVNI SKLAD RS ZA RAZVOJ KADROV IN ŠTIPENDIJE	/	B	B
26. PRIJAVITE INOVACIJO: PREK PRAVIC INTELEKTUALNE LASTNINE DO USPEHA	DOLORES MODIC	3,5	90 €*	130 €*
OKTOBER 2013				
1. DOBRA PRODAJNA KOMUNIKACIJA PRINAŠA DOBIČEK	IRENA VRHOVNIK	4,5	120 €*	170 €*
2. ZBOR ČLANOV SOE IN OGLED NOVE ČISTILNE NAPRAVE KOMUNALE NOVO MESTO V LOČNI	SEKCIJA ZA OKOLJE IN ENERGIJO	3	B	100 €
3. Z ZNANJEM O OPREDMETENIH SREDSTVIH DO OPTIMALNE DAVČNE OSNOVE V LETU 2013	JANA GALIČ	2,5	70 €*	100 €*
4. IN 5. POSLOVNI BONTON IN OBEDI S POSLOVNIMI PARTNERJI V ANGLEŠČINI (IZKUSTVENA DVODNEVNA DELAVNICA V HOTELU BELA KRAJINA)	YURENA, D. O. O.	12	180 €*	230 €*
7. POGODBENA UTRDITEV OBVEZNOSTI IN VAROVANJE POLOŽAJA POGODBENIH STRANK	ŠKERLJ O. P., D. O. O.	1,5	B	90 €
8. AKTUALNE SPREMEMBE IN NOVOSTI NA PODROČJU DDV	MARIJA VERBANČIČ	2,5	70 €*	100 €*
10. IZMENJAVA DOBRIH PRAKS V PODJETJU FERROČRTALIČ, D. O. O.	SEKCIJA ZA KAKOVOST IN INOVATIVNOST	3	B	B
17. 6. DAN RAVNANJA S ČLOVEŠKIMI VIRI	SEKCIJA ZA RAVNANJE S ČLOVEŠKIMI VIRI	5,5	B	100 €
18. POSLOVNI BONTON S STRANKAMI IN MED SODELAVCI	IRENA VRHOVNIK	4,5	120 €*	170 €*
18. IN 19. POSLOVNI BONTON IN OBEDI S POSLOVNIMI PARTNERJI V ANGLEŠČINI (IZKUSTVENA DVODNEVNA DELAVNICA V HOTELU BELA KRAJINA)	YURENA, D. O. O.	12	180 €*	230 €*
NOVEMBER 2013				
5. CERTIFIKAT DRUŽINI PRIJAZNO PODJETJE: REGIONALNA PREDSTAVITEV NA DOLENJSKEM	INŠTITUT EKVLIB	1,5	B	B
6. DOSEGANJE CILJEV ORGANIZACIJE Z UPORABO SISTEMOV VODENJA IN OBVLADOVANJE TVEGANJ	DUŠAN ZORC IN SIQ – SLOVENSKE INŠTITUT ZA KAKOVOST	2,5	B	B
11. KAKO DOSEČI ODLIČNOST V ORGANIZACIJI DELA IN ČASA	IRENA VRHOVNIK	4,5	120 €*	170 €*
14. VSE O POTNEM NALOGU IN OBRAČUNU POTNIH STROŠKOV V LUČI ZDOH-2	JANA GALIČ	2,5	70 €*	100 €*
27. 16. DAN KAKOVOSTI IN INOVATIVNOSTI	SEKCIJA ZA KAKOVOST IN INOVATIVNOST	5,5	B	100 €
29. UČINKOVITA ORODJA DOBREGA VODENJA	IRENA VRHOVNIK	4,5	120 €*	170 €*

LEGENDA: B BREZPLAČNO

* Za udeležbo dveh ali več udeležencev iz enega podjetja nudimo popust. Prosim, da za višino kotizacije v tem primeru obiščete povezavo <http://www.gzdbk.si/si/storitve/koledar>.

Napoved dogodkov izkazuje stanje na dan 28. 8. 2013. Pridržujemo si pravico do sprememb in dopolnitev. V ceno kotizacije ni vračunan 22-odstotni DDV. Prijave sprejemamo do zapolnitve razpoložljivih mest. Pri zasedbi razpoložljivih mest na dogodku imajo prednost člani GZDBK. Če se udeležba pri plačljivih dogodkih ne odjavi pravočasno, zaračunamo kotizacijo v celoti.

SPREMLJAJTE NAS NA NAŠIH FACEBOOK, LINKEDIN IN TWITTER STRANEH.

[HTTP://WWW.FACEBOOK.COM/GZDBK](http://www.facebook.com/GZDBK)

[HTTP://WWW.LINKEDIN.COM/COMPANY/GOSPODARSKA-ZBORNICA-DOLENJSKE-IN-BELE-KRAJINE](http://www.linkedin.com/company/gospodarska-zbornica-dolenjske-in-bele-krajine)

[HTTP://TWITTER.COM/GZDBK_](http://twitter.com/GZDBK_)

SEPTEMBER13

NAPOVEDNIK	2
UVODNIK	3
POGLED	4
MNENJA	5
V SREDIŠČU	6-7
POSLOVANJE	
REZULTATI REGIJE DOBRI, USTREZNA INFRASTRUKTURA BI JIH ŠE IZBOLJŠALA	8-9
SEKCIJE	
MALO PODJETNIŠTVO OD ZDAJ V POSEBNI SEKCIJI	10
INTERVJU	
IRENA VIDE, TELEVIZIJA NOVO MESTO, D. O. O.	12-14
PROJEKTI	
PODELITEV NAGRAD ZA INOVACIJE	16-19
KOCKE	20-21
DROBNOGLEDE USPEHA	
USTVARJANJE NA ZIDANEM PODSTAVKU	22

IZDAJATELJ:

Gospodarska zbornica Dolenjske in Bele krajine
Novi trg 11, 8000 Novo mesto (info@gzdbk.si, www.gzdbk.si)

ODGOVORNI UREDNIK:

Tomaž Kordiš (tomaz.kordis@gzdbk.si)

UREDNIŠKI ODBOR:

Franci Bratkovič, Boris Bukovec, Nataša Derganc Štajdohar, Peter Gersič, Stane Gorenc, Slobodan Jovič
UREDNIK FOTOGRAFIJE: Boštjan Pucelj

LEKTORIRANJE:

Nina Štampohar
Oglasi niso lektorirani. Uredniški odbor se je odločil, da ob imenu in primku opušča akademske naslove.

OBLIKOVANJE IN PRODUKCIJA:

Solos, d. o. o.

TISK:

Tiskarna Novo mesto

FOTOGRAFIJA:

Boštjan Pucelj, Alenka Lamovšek, Arhiv GZDBK, osebni arhivi.

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI:

Shutterstock.

NAKLADA:

1500 izvodov. Glasilo je brezplačno.

Uredništvo si pridržuje pravico, da po potrebi skrajša ali slogovno predela članke.

ISSN 1855-5020

V PRIČAKOVANJU UKREPOV ZA GOSPODARSKO RAST

ALI SO ŽE ZAGOTOVLJENI POGOJI ZA SPODBUJANJE USTVARJALNOSTI, INOVATIVNOSTI IN PODJETNIŠTVA? SO ZAGOTOVLJENI UKREPI ZA LAŽJI DOSTOP DO VIROV FINANCIRANJA, ZA VEČJO FLEKSIBILNOST TRGA DELA IN NIŽJE OBREMENITVE STROŠKOV DELA, SO SKRAJŠANI ADMINISTRATIVNI POSTOPKI, IMAMO VZPOSTAVLJENO UČINKOVITO DELOVANJE PRAVNE DRŽAVE? GLEDE NA ZMANJŠANJE GOSPODARSKE DEJAVNOSTI, KI JE POSLEDICA NADALJEVANJA PADANJA DOMAČE POTROŠNJE, UPADANJE GRADBENIH INVESTICIJ IN INVESTICIJ V OSNOVNA SREDSTVA – JE ODGOVOR JASEN.

Kriza (finančna, gospodarska, družbena ...) v državi še traja in varčevanje se nadaljuje, rezultati in napovedi so znani, a ukrepov, ki bodo zagotovili nov finančni, gospodarski in družbeni razvoj, ni. Gospodarsko rast bomo dosegli, a vprašanje je, kdaj in s katerimi ukrepi. V času krize je najlažje reči, da ni denarja za investicije, za novo cestno infrastrukturo, da moramo varčevati. Varčujemo tudi pri domači potrošnji in investicijah v osnovna sredstva – in vrtimo se v spirali.

Poletna napoved gospodarske rasti sicer kaže, da se bo izvoz še povečal predvsem na trge izven EU, kar je za našo regijo spodbudno, saj so družbe v naši regiji izrazito izvozno usmerjene. V letu 2012 so kar 63 % prihodkov ustvarile na tujih trgih. Izvoz naše regije predstavlja več kot 10 % vsega slovenskega izvoza. To gibanje se nadaljuje tudi v tem letu, a je treba za zadržanje in povečanje izvoza poleg inovativnih proizvodov in storitev, ki imajo kupca na zahtevnih tujih trgih, od zakonodajalca zagotoviti tudi prepotrebne spodbude in ukrepe za oživitvev gospodarstva.

Za nov gospodarski zagon so med drugim potrebni tako tuje investicije kot vlaganje

v infrastrukturo. Brez primerne cestne infrastrukture tujih investicij ne bo. Avtocestno povezavo z Ljubljano smo dobili zadnji in že ob odprtju zadnjega odseka smo jasno povedali, da želimo biti prvi pri 3. razvojni osi. Decembra 2012 je bila sprejeta Uredba o državnem prostorskem načrtu za državno cesto od priključka na avtocesti A2 Ljubljana-Obrežje pri Novem mestu do priključka Maline, v kratkem pričakujemo javno seznaitvev z nadaljevanjem državne ceste do Metlike in Črnomlja. Tretja razvojna os je nujna za gospodarski razvoj Dolenjske in Bele krajine, hkrati pa bo bistveno izboljšala povezavo Bele krajine do Ljubljane, Zagreba, Kvarnerja, Dalmacije in Bosne. Kaj pomenita slaba cestna povezava in nekonkurenčnost v primerjavi s Slovaško, pa smo Belokranjci že spoznali.

S 1. 7. 2013 je Hrvaška postala članica Evropske unije in na naši meji s sosedo veljajo spremenjeni postopki. Prost pretok blaga med obema državama je tako izenačen s pretokom blaga z dozdajšnjimi državami članicami. To je nova priložnost za gospodarsko sodelovanje. ■

Tomaž Kordiš
TOMAŽ KORDIŠ

BIL BI ŽE ČAS ZA UKREP, KI BI SPODBUJAL GOSPODARSTVO

IVO BOSCAROL S SVOJIM PODJETJEM PIPISTREL (LAT. NETOPIR; TUDI ON JE NAMREČ SVOJE PRVE MOTORNE ZMAJE PREIZKUŠAL PONOČI, NA SKRIVAJ) ŽE LETA PIŠE SVETOVNO ODMEVNO ZGODBO O NAJBOLJ USPEŠNIH ULTRALAHKIH LETALIH, IN TO S POUČENJEM NA VAROVANJU OKOLJA IN SOODGOVORNOSTI ZA NAŠ PLANET. V LOKALNEM OKOLJU VELJA ZA OSTREGA KRITIKA NEPRAVILNOSTI NA PODROČJU GOSPODARSTVA IN ŠE ZLASTI MALEGA GOSPODARSTVA. ZARADI BIROKRATSKIH OVIR JE DEL PROIZVODNJE PRESELIL V ITALIJO.

Sodeč po vašem primeru je slovensko malo gospodarstvo v svetovnem vrhu. Koliko vam je bila pri tem država v pomoč oz. v breme?

Dejavnost Pipistrela je taka, da mora država pri odpiranju določenih trgov sodelovati oz. se mora vključiti. Pri veliko državah je bila uspešna, pri ZDA pa za enkrat še ne. Gre za t. i. bilateralni sporazum o letalski varnosti, ki ga morata državi podpisati, da lahko na ameriškem trgu prodajamo naša letala. Zato imamo proizvodnjo letal, namenjenih za prodajo v ZDA, za enkrat še v Italiji. Z ustanovitvijo te podružnice smo se izognili birokratskim težavam, saj je med Italijo in ZDA ta sporazum že podpisan.

Veljate za zelo neposrednega in ostrega kritika številnih napak, vendar ne ostajate le pri kritiki, ampak imate vedno tudi koristne predloge. Kakšne ukrepe predlagate za spodbudo malega gospodarstva v Sloveniji?

Po 20 letih bi bil že čas, da sprejmemo tudi kakšen ukrep za spodbujanje gospodarstva, ne samo za socialni mir, brezposelnost in za panoge, ki nimajo perspektive. Če bi vsi ukrepi in sredstva, ki so bili namenjeni za podaljševanje agonije tekstilne, obutvene, gradbene, avtomobilske in še kakšne industrije namenjene realnim projektom, bi bili danes mala Švica. Torej ni težava v tem, katere ukrepe sprejeti, ampak kdaj bo sprejet prvi ukrep, kakršen koli že bo.

Kako ste začeli svojo podjetniško zgodbo? Zakaj ste se po študiju ekonomije sploh odločili za podjetništvo in zakaj za izdelovanje priponk?

Takrat sem se veliko ukvarjal z glasbo. S

Tomažem Domiceljem sva za revijo Stop pripravljala reportaže s koncertov po Evropi – on besedila, jaz fotografije. Nekoč sva sredi Londona naletela na trgovino, v kateri so prodajali priponke. Takoj so me pritegnili in sem rekel, da bi to lahko prodajali tudi pri nas. Tomaž pa mi je v svojem stilu zabrusil: »Butelj, tega ne bo nihče kupil.« Meni pa so se že zasvetile oči: »Jih bom pa naučil, da ni koncerta brez priponke!« In postal sem prvi in največji proizvajalec priponk v Jugoslaviji.

In kako ste »pristali« na letalih?

Priponke, tiskanje – to je pomenilo veliko ur, celo do dvanajst, čepenja v temnici, razvijanja filmov, mešanja barv in tudi kemikalij. Potreboval sem hobi na prostem, zunaj, da bi se naužil sonca in nadihal svežega zraka. Najprej sem začel z radijsko vodenimi modelčki letal. Za ta hobi sem potreboval veliko prostora, in ker je bila edina prikladna steza na ajdovskem letališču, sem se tam zelo hitro navdušil tudi nad jadralskimi letali, pozneje še nad motornimi zmaji. Prvega sem po kosih pretihotapil iz Italije.

Svet je vaše tržišče. Kako potekajo pogajanja na različnih koncih sveta, med različnimi kulturami in različnimi vrednotami? Kaj je najtežje, ali morda, kje je najtežje?

Uf, vsaka kultura ima svoje značilnosti in svoje posebnosti. Najtežje je prav to, da se je treba vsaki stranki znova prilagajati, da koga ne užališ. Če začnemo, na primer, pri notranjosti letala. Američan bo hotel usnjene sedeže, ker so pač luksuzni; medtem ko se Indijec za nič na svetu ne bi usedel na sedeže iz kravjega usnja, ker

je pri njih krava sveta žival. Musliman bo sedel na usnjen sedež le, če mu pokažem certifikat, da je usnje resnično kravje, ker je svinjsko usnje od nečiste živali in se ga torej ne sme dotakniti. Pa še zeleni ne smejo biti sedeži, ker je to Mohamedova barva in je ne bo onečedel tako, da bi nanjo sedel. In tako dalje in tako naprej ...

Na kaj ste najbolj ponosni?

Da nisem bil član nobene stranke, da nisem bil nikdar na nobeni nogometni tekmi in da moji zaposleni vztrajajo pri meni že dvajset let in več.

Ste zelo samodisciplinirani, povezani ste z naravo in – kljub morda drugačni medijski podobi – skromni. Znana so tudi vaša prizadevanja za čisto okolje. Katere so še vaše vrednote?

Vrednota je največ, kar lahko človek ima – to velja za vsa področja življenja in dela. Komur je to življenjsko vodilo, ta zna ustvarjati pristne odnose v kolektivu, spoštuje druge, zna poslušati. Žal živimo v državi, v kateri so vrednote poteptali prav tisti, ki bi nam morali biti za vzgled – od politikov, uspešnih podjetnikov pa žal tudi do cerkve. Zato grem rad tja, kjer se vrednote še pišejo z veliko začetnico, in se vedno teže vračam.

Česa ne bi ponovili, če bi imeli to možnost?

V življenju obžalujem zelo malo svojih dejanj. Če pa bi ga lahko zavrtel nazaj, bi si – edino – vzel več časa za družino ter za otroštvo in mladost mojega otroka.

Kaj vam največ pomeni?

Ali nisva tega pravkar obdelala? (smeh) ■

V DANAŠNJIH NEMIRNIH ČASIH, KO VARNE ZAPOSLOTITVE NE OBSTAJAJO VEČ IN JE VSE MANJ PRILOŽNOSTI TER MOŽNOSTI ZA ZAPOSLOITEV, VSE VEČ LJUDI RAZMIŠLJA O PODJETNIŠTVU. Z NAŠIMI SOGOVORNIKI SMO SE POGOVARJALI O TEM, KAJ SPODBUJA RAZVOJ PODJETNIŠTVA.

JANEZ POVH,
FIŠ

Opažam, da zavest o pomenu podjetniške iniciative v Sloveniji narašča. Krepi se spoznanje, da je naravna pot do novih delovnih mest in blaginje prek velikega števila novih podjetij, od katerih jih precej propade, nekatera pa s časom postanejo srednje velika in mogoče kdaj tudi velika podjetja.

Kot dekan Fakultete za informacijske študije (FIŠ) in kot raziskovalec opažam, da Republika Slovenija prek različnih agencij in več instrumentov spodbuja ustanavljanje novih podjetij. Prav tako spodbuja povezovanje podjetij z znanstveno in visokošolsko sfero. Seveda bi bilo dobro obseg teh spodbud povečati, vendar tudi zdajšnje stanje ni zanemarljivo.

Na naši fakulteti sledimo tej usmeritvi in študente od prvega dne na različne načine spodbujamo k podjetniškim podvigom. Temu je namenjen poseben predmet na prvi stopnji. Študente tudi vključujemo v fakultetne raziskovalne projekte in jih motiviramo k izdelavi odličnih projektnih nalog s podjetniškim potencialom. S temi nalogami tekmujejo in dosegajo dobre rezultate na prestižnih tekmovanjih, prav tako pa postajajo že med študijem ali po diplomi dejavni prebivalci novomeškega Podjetniškega inkubatorja.

Sem optimist in verjamem, da bodo vsi ti številni napor kmalu začeli dajati opazne rezultate za večjo družbeno blaginjo.

NINA JAKOVLJEVIČ,
MEDIODROM, D. O. O.

Mediodrom smo ustanovili v letu 2011, ko so bile razmere na trgu dokaj nevhvaležne. V prvem letu nas je najbolj pestila plačilna nedisciplina kupcev. Želeli bi si več razpisov za mlada podjetja z manj zaposlenimi, zlasti takšne, ki bi bili narejeni za storitvena podjetja, kot smo mi. Ne nazadnje ustvarjamo precejšnjo dodano vrednost in vedno nova delovna mesta.

Smo člani Podjetniškega inkubatorja Podbreznik, ravno v teh dneh so tam zagnali tudi pospeševalnik StartUp. V inkubatorju sobivamo z mladimi podjetji različnih dejavnosti, ob čemer se vsi srečujemo s podobnimi izzivi. Zato je zelo dobrodošlo, da si izkušnje izmenjujemo vsak dan. Povezovanje malih podjetij postaja vse pomembnejše, nimamo zadržkov do sodelovanja z našo neposredno konkurenco. Pri nekaterih večjih projektih tako nastopamo skupaj, saj se med seboj dobro dopolnjujemo. Stalno sodelovanje in izmenjava izkušenj sta tisto, kar nas bogati in izboljšuje naš nastop na trgu. Korak v tej smeri je tudi nedavna ustanovitev Sekcije mikro in malih podjetij ter samostojnih podjetnikov pri GZDBK, kar smo toplo pozdravili tudi v Mediodromu.

URŠA REPŠE,
DEŽELA KOZOLCEV
ŠENTRUPERT, D. O. O.

Dežela kozolcev – trajnostni turizem na podeželju z vključevanjem lokalne ponudbe

Kako to doseči? Rupert Gole, idejni oče prvega muzeja na prostem s kozolci na svetu in župan Občine Šentrupert, je skupaj z ekipo zasnoval projekt, ki temelji na bogati kulturni dediščini slovenstva – kozolcu.

V Deželi kozolcev mojstrovinam stavbarstva z mero razuma dodajamo nove vsebine in jih s tem oplemenitimo in uporabljamo, obiskovalcem pa dediščino kozolcev predstavljamo prek zgodb. V dejavnost muzeja na prostem se ima priložnost vključevati lokalno prebivalstvo, kar spodbudno vpliva na podjetništvo celotne Mirnske doline. Sinergija trajnostnega turizma kaže pozitivne učinke, s tem pa muzej na prostem prerašča v model ekomuzeja.

V jesenskem času so eden izmed izdelkov blagovne znamke Dežela kozolcev zagotovo programi za šolske in predšolske skupine, pri čemer otroci poleg ogleda muzeja dejavno sodelujejo pri delavnicah o lesu, travniku, spoznavanju poklicev, ljudskih igrah idr. Ključno je, da ne ponujamo instant ponudbe, da smo drugačni. Inovativni in predani svojemu delu.

MITJA KOŠAK,
SOLOS, D. O. O.

Moje mnenje izhaja iz izkušenj. Podjetnik sem več kot dvajset let in ves čas se ukvarjam z marketingom in prodajo, tudi kot poslovni angel. Ustvarjamo podjetja, poslovne modele in iščemo nove priložnosti. Kaj spodbuja podjetništvo, je po mojem odvisno od dveh ključnih stvari: motivacije in priložnosti.

Motivacija je izključno osebne narave, kaj žene podjetnika v tveganje. Kriza, ki jo doživljamo, je odlična priložnost za vso našo skupnost. Povečuje motivacijo, ker mladi že vedo, da če sami ne vzamejo zadeve v svoje roke, služb ne bo na pretek. To, kar mi je všeč, je dejstvo, da so zaradi visoke motiviranosti pripravljeni delati več, se združevati v skupine in deliti znanje, ker ga tako pridobijo tudi oni.

Druga zelo pomembna stvar pa so priložnosti. Na njih vplivajo zunanji dejavniki, kot so poslovno okolje, banke, davčne politike. Pogrešam več zasebnih investorjev, ki bodo z znanjem in s sredstvi sodelovali pri novih projektih, ker bodo tudi oni videli v tem priložnosti.

Osebnostno mislim, da so mala podjetja ključna za razvoj podjetništva in so bistven pogon inovativnosti za velika. Hkrati pa so velika podjetja pogoj, da imajo mala dovolj priložnosti. In država je tista, ki mora to vedeti in upoštevati pri pripravi zakonov in pravih igr.

VZGOJA PODJETNIŠTVA V ŠOLAH

Priznam, da skoraj ne berem slovenskih časopisov. Praktično ne gledam dnevnika ali poslušam poročil. Zakaj bi si s tem kvaril zdravje? Še tisto nekaj malega, kar preberem ali slišim, mi kar naprej sporoča, da je naša država vztrajno na napačni poti ter da navadni državljani ne moremo storiti prav ničesar, da bi bilo kaj bolje. Medtem ko se s prvim lahko v veliki meri strinjam in me grozno žalosti, pa se z drugim strinjam malo manj. Namreč, spremembe so mogoče. Pa ne govorim o protestih in ustanavljanju različnih civilnih pobud. Ne, rešitev, kot jo vidim jaz, je drugačna in se imenuje – podjetništvo.

KDO JE PODJETNIK?

Ustaljeno prepričanje je, da je to nekdo, ki ima s. p. ali d. o. o., zraven pa smo še malo zlobni in rečemo, da je to nekdo, ki mu gre samo za denar. Trdim, da temu ni tako. Potem ko sem prebral precej literature na to temo (o tem več pozneje), lahko mirno trdim, da je podjetnik oziroma »entrepreneur« precej širši pojem kot le s. p. ali d. o. o. oziroma katera koli druga oblika pravne osebe. Če citiram svojega znanca podjetnika, je podjetništvo strast. Ker pa je to preširok in preveč neoprijemljiv pojem, potem lahko rečemo, da podjetnik nikoli ne »hodi v službo«. Podjetnik je inovator, je predan svojemu projektu in verjame vanj. Podjetništvo, torej, je življenjski stil.

Na Dolenjskem in v Beli krajini imamo mnogo velikih in uspešnih podjetij, čeprav se žal prenekateri v krizi niso najbolje znašla in so propadla ali pa so na poti tja. Kljub temu pa so velika uspešna podjetja dobra za regijo, saj je (bilo) na voljo veliko delovnih mest, polnita se državni in občinski proračun, denar dobiva šport, kultura, šolstvo ... A naredi se slabo okolje za razvoj podjetništva.

Oprostite mi za prejšnjo bogokletno misel, vendar bom na tem mestu povzel Sandija Česka, ki je rekel nekako takole: »Ena največjih katastrof Slovenije je v tem, da se večina njenih najbistrejših in najustvarjalnejših ljudi raje odloči za službo v enem od velikih sistemov, torej za dokaj povprečno plačo, za majhno odgovornost in za majhno izpostavljenost, kot da bi tvegali, šli na svoje, razvili »break through« idejo in uspeli na svetovni ravni.« Morda kot zanimivost – ko sem junija opravljal maturo pri angleščini, je več dijakov iz enega razreda reklo, da bi se rado zaposlilo

v Krki. Iz mojega razreda pa jih je več reklo, da bodo podjetniki. To ni naključje, kot bo razvidno iz nadaljevanja.

ZAČETKI PODJETNIŠTVA NA GIMNAZIJI NOVO MESTO

Na splošnih gimnazijah – na novomeški učim angleščino – ni tradicije poučevanja podjetništva. Od nekdanjega veljalo, da človek na gimnaziji dobi splošno izobrazbo ter se pripravi za študij in življenje profesorja, zdravnika, farmacevta, inženirja, filozofa itd. S podjetništvom so se v glavnem ukvarjali na ekonomskih šolah. Toda dozorelo je prepričanje, da so ravno gimnazijci tisti, ki bodo morali prevzeti pobudo pri podjetništvu, saj je to del gospodarstva, ki je po definiciji najbolj pronicljiv, najbolj inovativen in se najlažje prilagaja trgu. In za takšen način dela bi se morali gimnazijci usposabljeni. Rodila se je ideja o podjetniškem krožku.

V bistvu se je ideja o podjetništvu na šoli rodila iz frustracije, ko sem mesec za mesecem bral poročila v različnih časopisih o stanju podjetništva in tehnoloških inovacij pri nas v primerjavi z drugimi evropskimi državami. Ideja o dejavnosti, ki bi vsaj na naši šoli obrnila stvari v drugo smer, je dolgo zorela, potem pa je dobila možnost materializacije v okviru projekta Razvojnega centra Novo mesto – Mladiekoin. Projekt, ki je vključeval 20 šol iz šestih regij Slovenije in Hrvaške, je bil namenjen spodbujanju podjetništva med mladimi. Na naši šoli se je v podjetniško skupino vključilo šest dijakinj (ki so se kmalu razredčile na štiri) in začeli smo zbirati podjetniške ideje ter razmišljati o tem, kako bi te ideje lepo zgledale tudi prek poslovnega načrta. In kmalu smo ugotovili, da to pravzaprav ni to, kar iščemo.

Na srednjih šolah je nujno, da dijake vzgojimo v ljudi, ki bodo znali razmišljati in se vesti podjetno in ki bodo, ko se jim bo pojavila zamisel za rešitev kake težave, imeli znanje in izkušnje, da bodo znali ustanoviti zagonsko podjetje ali skupino, bolj popularno imenovano startup (na začetku krožka tega še nisem vedel), ter zamisel uresničiti in jo preizkusiti na trgu. Kot sem napisal na začetku, se podjetništvo ne dogaja le v »espejih« ali »deooidih«. Startup namreč lahko poimenujemo vsakega posameznika ali skupino, ki se pod pogoji velikih neznank loti razvijati nov in edinstven izdelek (po Ericu Riesu The Lean

Startup). In ker je razvoj družbe odvisen ne le od »pravih« podjetij, pač pa tudi od inovativnosti v velikih podjetjih in tudi v javnem sektorju (ja, prav ste prebrali), moramo v šolah dijake vzgajati v to smer.

PRVI DIJAŠKI STARTUP

Ker sva mentorja v krožku ocenila, da najino znanje ni na ravni, kot bi moralo biti za doseganje vrhunskih rezultatov, smo v krožek že čez pol leta delovanja povabili Matijo Goljarja (Ustvarjalnik.org), podjetnika in podjetniškega mentorja, ki je krožek popeljal na novo raven. Takoj smo spoznali, da se podjetništvo ne skriva v umetnosti pisanja lepega poslovnega načrta in sestavljanja finančne konstrukcije. Podjetništva se tudi ne da učiti s tem, da dijakom predstavljamo Krko, Revoz, Adrio, Trimo in podobne velike sisteme. Treba jim je dati priložnost, da sami pridejo do rešitve, jo razvijejo in se z njo pomerijo na trgu s svojim lastnim startup podjetjem. Treba jim je dati motivacijo in jih prepričati, da so njihove sanje možne in da jih lahko uresničijo. Dijakinje smo torej peljali na tridnevni dogodek Ljubljana startup in nastal je prvi slovenski dijaški startup Cyou.

Cyou je želel prodajati sončna očala po spletu. V ta namen so dijaki izdelali virtualno ogledalo, s katerim je vsakdo lahko pomeril zelena očala, se slikal in potem sliko objavil na Facebooku ter dobil povratne informacije svojih prijateljev. Dobili so dobavitelja očal, postavili spletno stran in celo prodali nekaj parov očal. Potem pa sta seveda prišla četrti letnik in z njim matura, zato je Cyou ugasnil. Vendar je pustil neizbrisljiv pečat. Dijaki (v skupini je bil celo en osnovnošolec!) so ustvarili podjetje. Na ljubljanskem startupu so namreč v samo 54 urah iz gole ideje razvili delujoč prototip in ga pozneje razvili v skoraj pravo podjetje. Dokazali s(m)o, da se da in da izraza »ne da se« ni in ne sme biti v našem besednjaku. Ni treba zgolj jamrati, kako je vse zavoženo. Kdo ve, kako razvit bi bil danes Cyou (ali kak naslednik), če ne bi obveljala maksima »najprej šola«. Šola, ki s podjetništvom nima nobene veze?

V srednješolski mladini, to sem spoznal, zares brbota ustvarjalna energija, ki samo čaka, da jo kdo usmeri v pravo smer. Seveda se omenjena energija marsikdaj pokaže v neumnostih. Toda če jo znamo prav usmeriti, v ustvarjalnost, inovativnost, podjetnost, se bodo pripravljene spoprijeti

s celim svetom, če je treba. Kajti mladi ljudje, sploh dokler živijo pri starših in nimajo družine, se dosti manj bojijo tveganja. Nimajo finančnih težav, za njihovo existenco je poskrbljeno, torej imajo vse, da lahko eksperimentirajo. Generacije, ki zdaj hodijo v šolo, imajo na dosegu roke daleč največ znanja in informacij ter največje zmogljivosti obdelave podatkov, kar jih je kdaj koli obstajalo. Samo predstavljamo si lahko, kaj bi s takšnimi količinami znanja na razpolago naredila Einstein in Bohr (povzemam Matijo Goljarja in Gorazda Praha iz mojedel.si).

Opogumljeni z uspehi prvega leta podjetniškega krožka smo na Gimnaziji Novo mesto v naslednje šolsko leto po poteh podjetništva zakorakali še bolj drzno. Krožku se je pridružilo blizu 20 dijakov. Že konec januarja smo organizirali zelo odmeven podjetniški večer, prvi vikend v februarju smo šli na startup vikend v Celovec in tudi tam s timoma Linktrip in Doin'Good dosegli dve zmagi – skupno in za najbolj izvirno idejo. V timih seveda niso bili samo dijaki, pridružili so se jim tudi nekateri drugi udeleženci vikenda, ki so se lahko identificirali z idejo. Po Celovcu je vnema za obiskovanje krožka malo upadla (seveda, čedalje bolj so pritiskale ocene), smo pa zato marca začeli še s skupino drugih letnikov (približno 20 dijakov), ki jo je vodila ena od veterank iz Cyou. Krožek je leto zaključil izjemno uspešno. Na podjetniški delavnici v okviru Projektnega tedna (pri tej delavnici nisem sodeloval) so nastale štiri startup skupine, najbolj znana, eBeat, je šla na startup vikend Velenje in osvojila prvo mesto, potem pa – pod mentorstvom Ustvarjalnika – zmagala še na Techcrunch Meetup Ljubljana ter si odprla pot na srečanje Techcrunch Disrupt oktobra v Berlinu. Mimogrede so zmagali še na Hekovnikovem dijaškem natečaju ter šli poleti za dva tedna v Silicijevo dolino. Istočasno je začel pod okriljem novomeške Startup hiše v Podbrezniku delovati še Doin'Good. Naslednje leto? Več skupin, bolj ambiciozni projekti, sodelovanje z več ustanovami.

KAKO NAJ SE VZGAJA PODJETNIŠTVO NA ŠOLAH?

Podjetništvo se na šolah ne poučuje šele od leta 2012. Ekonomске šole že precej dolgo izvajajo simulacije podjetij. Kako to, da se do zdaj še noben dijaški tim ni preizkusil na trgu in se pomeril s konkurenco? Moja hipoteza je, da zato, ker je bilo podjetništvo vedno obravnavano kot še en predmet. Treba se je bilo učiti iz učbenika, najteže pa je bilo seveda pravilno napisati poslovni načrt z vsemi izračuni. Torej za dijake spet znameniti trojček:

pomnjenje – ponavljanje – pozabljanje. To ni podjetništvo, to je piflanje. Če bi se dijaki namesto podjetništva na tak način učili na pamet telefonski imenik, bi bil učinek na gospodarstvo približno enak – se pravi nikakršen.

Pri nas uporabljamo metode Steva Blanka, enega od očetov Silicijeve doline in uspešnega podjetnika, investitorja in predavatelja podjetništva na Stanfordu. Temelj načrtovanja pri naših startup skupinah je tako imenovani Business Model Canvas (BMC) oziroma platno poslovnega modela. Zakaj je za startupe dosti bolj uporaben kot poslovni načrt? Zato ker startup, ki se ob sledenju trikotnika »build – measure – learn« oziroma »naredi – preučuj – uči se« na trg pod pogoji velikih neznank prebija s povsem novim izdelkom, ob stalnih iteracijah in spremembah izdelka nikoli ne ve, kako bo ta izgledal na koncu, ko bo z njim osvojil trg (ali propadel). BMC je dosti lažje prilagajati in spreminjati kot poslovni načrt. Skušamo tudi slediti metodam vitkega startupa (Lean Startup), kot ga je definirali Eric Ries. Seveda se tudi mentorji kar naprej učimo in usposablamo, vendar vemo, da je smer, ki smo jo ubrali, prava.

Da se podjetništvo uspešno izvaja na srednjih (verjetno pa tudi na osnovnih) šolah, sta nujno potrebna dva pogoja – mentor, ki se tega loti prostovoljno in z velikim entuziazmom, ter dijaki, ki h krožku pristopijo prostovoljno in so od mentorja pripravljeni prevzeti njegovo navdušenje. Vse ostalo so podrobnosti. Kar nekaj poskusov je bilo, da bi v vse šole vpeljali podjetništvo kot izbirni predmet. Če rečem, da je to slab recept, najbrž ne bom daleč od resnice. Izbirni predmet podjetništva bi v praksi pomenil, da ga bodo velikokrat učili pač tisti učitelji, ki nimajo dovolj ur, ki ne bodo imeli potrebnega znanja in še manj motivacije, da bi z dijaki resnično dosegli kake rezultate. Zato vztrajam pri prej napisanih pogojih.

In kje najti motivirane učitelje? Prvič, niti najmanj ni potrebno, da je tak učitelj (ali učiteljica, seveda) ekonomist. Dobro je, če je podjetnik, vendar se pomanjkanje znanja lahko premosti s sodelovanjem s podjetniškimi inkubatorji. Jaz nisem imel na začetku praktično nobenega znanja o podjetništvu. Klasično sem mislil, da je najpomembnejše za podjetnika, da zna ustanoviti podjetje. Ampak v dveh letih sem se pod mentorstvom raznih podjetnikov, največ pa seveda Goljarja, toliko naučil, da si v naslednjem letu upam samostojno prevzeti skupino. Drugič, obstoječe podjetniškega krožka (ali kakor koli bi se temu že reklo) ne sme biti odvisen od proračunskega denarja. Država pač najprej

da, potem pa pogosto vzame, kar je dala pa še kaj zraven. Predvsem je pomembno, da mentor ne vstopa v podjetniško dejavnost, da bi s tem služil denar.

In dijaki? Po raziskavi, ki sem jo naredil med dijaki, se je večina dijakov-podjetnikov srečala s podjetništvom pri družinskem podjetju. Večini je vseh delo pri krožku, ker je veliko praktičnih vaj. Tisti, ki so sodelovali pri kakem od dijaških startupov, so se pri tem marsikaj naučili, od načinov vodenja do sporazumevanja z morebitnimi strankami. Marsikdo bi pri novem poskusu naredil marsikaj drugače, verjamem, da bolje. In kar je najpomembnejše, skoraj vsi so izrazili precejšnje ali popolno prepričanje, da bodo v življenju podjetniki. To zadnje me od vsega najbolj veseli.

PRIHODNI IZZIVI

Kakšni izzivi nas torej čakajo vnaprej? Najprej, treba je izdelati zelo učinkovit sistem usposabljanja podjetniških mentorjev. Ker delujemo po principu Lean Startup (dobro opisan v istoimenski knjigi Erica Riesa), kar je zelo nova zadeva, so učbeniki, ki se zdaj uporabljajo v srednjih šolah, predvsem pa ki učijo pisanje podjetniškega načrta, malo manj kot neuporabni. Mentorje je treba tudi zelo dobro usposobiti pri uporabi BMC (najbolje opisano v knjigi Business Model Generation). Za podjetniške dejavnosti je treba navdušiti več dijakov, ki ne izvirajo iz podjetniških okolij. Dijake-podjetnike je treba tudi izobraziti v osnovah programiranja.

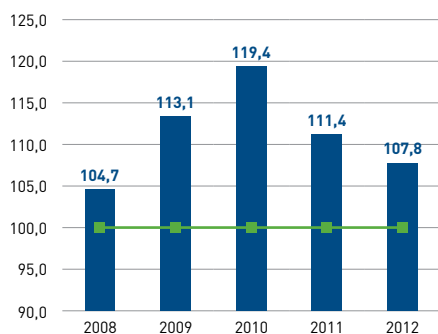
Sanje pa so, seveda, da bi se pouk začel izvajati podjetniško. To pomeni timsko poučevanje več predmetov hkrati, dijaki delajo pri projektu, ki je povezan z vsemi poučevanimi predmeti. Izdelek seveda spravijo na trg in se skušajo čim več naučiti. Za kaj takega bi bilo treba zdajšnji šolski sistem postaviti na glavo in tega v svojem življenju (pa sem drugače kar optimist) ne pričakujem.

Podjetništvo se po slovenskih srednjih (in osnovnih) šolah vendarle širi. Čedalje več ustanov je začelo nuditi takšno in drugačno podporo. To je dokaz, da ne moremo in ne smemo čakati na državo, da nam pove, kaj in kako moramo delati, pač pa, da moramo vzeti pobudo v svoje roke. Cyou je bil resda prvi dijaški startup, sledijo pa mu že mnogi novi. Prepričan sem, da ne bo dolgo, ko bomo dobili prvi dijaški startup, ki bo začel dejansko služiti denar. Prepričan sem, da je to najboljša pot, da Slovenija zakoraka na pot trajnega razvoja in blaginje. In ponosen sem, da smo na Gimnaziji Novo mesto pomagali orati ledino in da smo del novega, podjetniškega gibanja, ki se pri nas rojeva. ■

REZULTATI REGIJE DOBRI, USTREZNA INFRASTRUKTURA BI JIH ŠE IZBOLJŠALA

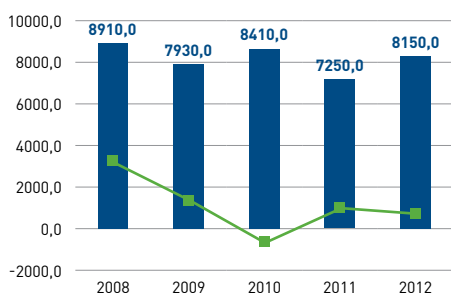
UPRAVNI ODBOR GZDBK SE JE TUDI NA LETOŠNJI JUNIJSKI SEJI SEZNANIL Z REZULTATI POSLOVANJA GOSPODARSKIH DRUŽB V MINULEM LETU. PODOBNO KOT ŽE V MINULIH LETIH SO DRUŽBE NAŠE REGIJE TUDI V LETU 2012 POSLOVALE BOLJE KOT DRUŽBE NA RAVNI DRŽAVE, KI SO LANI POSLABŠALE REZULTATE POSLOVANJA. ČE JE ŠE LANI KAZALO, DA SO SE KAZALNIKI USPEŠNOSTI POSLOVANJA GOSPODARSKIH DRUŽB V SLOVENIJI PO DOLGEM ČASU VENDARLE OBRNILI NAVZGOR, LETOS TEMU VEČ NI TAKO.

GRAF: PRIHODKI NA ZAPOSLENEGA - PRIMERJAVA S SLOVENIJO (INDEKS SLOVENIJA = 100)

■ DOLENJSKA IN BELA KRAJINA
■ SLOVENIJA

GRAF: NETO ČISTI DOBIČEK NA ZAPOSLENEGA V EUR - PRIMERJAVA S SLOVENIJO

■ DOLENJSKA IN BELA KRAJINA
■ SLOVENIJA

GOSPODARSKA GIBANJA V LETU 2012

Obseg industrijske proizvodnje v Sloveniji se je v letu 2012 spet zmanjšal, in sicer za 0,5 %. Cene industrijskih izdelkov pri proizvajalcih so se povečale za 1 %. Povprečna temeljna obrestna mera se je povišala in je znašala 2,63 %. Za 2,6 % so se povečale tudi cene življenjskih potrebščin, kar je največ v zadnjih štirih letih. Pokritost uvoza z izvozom pa se je sicer nekoliko izboljšala in je znašala 94,7 %.

REGIJA

Letos je AJPESU podatke iz letnega poročila oddalo 1949 družb, kar je 49 več lot lani. Te so skupaj zaposlovale 21 799 delavcev, kar je 5,3 % manj kot leto prej in najmanj v zadnjih desetih letih. Največje zmanjšanje števila zaposlenih je bilo zabeleženo v Beli krajini, kjer so družbe tudi sicer v letu 2012 izkazale neto čisto

izgubo. Povprečna mesečna bruto plača se je nominalno zvišala za 2,1 %, znašala je 1628 evrov, in je bila višja od državnega povprečja za 13,4 %.

Prihodki družb Dolenjske in Bele krajine so bili sicer za 4 % nižji kot leto prej, vendar so se hkrati za enak odstotek znižali tudi odhodki. Tako je bil neto rezultat podoben lanskemu, a vseeno višji za 2 %.

PRIHODKI, ODHODKI

Celotni prihodki regije so se torej v letu 2012 znižali za 4,2 % in so znašali 4258 milijonov evrov. Od tega je bilo 99 % poslovnih prihodkov. 73 % čistih prihodkov od prodaje so izkazale predelovalne dejavnosti, ki imajo tudi sicer v regiji prevladujočo vlogo, saj zaposlujejo kar 65 % vseh zaposlenih.

S prodajo na tujih trgih so družbe ustvarile skoraj dve tretjini (63 %) prihodkov. Med izvoznice so se v letu 2012 vpisale 504 družbe. Samo te družbe so na tujih trgih ustvarile 71 % svojih prihodkov in zaposlovale 77 % vseh zaposlenih. Osem družb izvoznic, ki so po velikosti velike, je ustvarilo kar 85 % vseh prihodkov regije na tujih trgih. Na ravni države je bil delež prihodkov, doseženih na tujih trgih, bistveno nižji in je znašal 33,5 %. Boljši izvozni rezultati družb v regiji pa so sicer posledica močne izvozne usmerjenosti predvsem velikih družb.

Družbe so v lanskem letu obračunale za

PRIMERJAVA PODATKOV O POSLOVANJU DRUŽB DOLENJSKE IN BELE KRAJINE TER DRUŽB V SLOVENIJI

	DOLENJSKA IN BELA KRAJINA	SLOVENIJA
KAZALNIKI USPEŠNOSTI POSLOVANJA		
PRIHODKI/ODHODKI	1,05	1,01
PRIHODKI NA ZAPOSLENEGA V EUR	195.300	181.100
NETO ČISTI DOBIČEK NA ZAPOSLENEGA V EUR	8.150	760
NETO DODANA VREDNOST NA ZAPOSLENEGA V EUR	48.100	38.000
NETO ČISTI DOBIČEK/POPREČNI KAPITAL V %	8,00	0,90
POPREČNA PLAČA NA DELAVCA NA MESEC V EUR	1.628	1.436
KAZALNIKI FINANČNEGA POLOŽAJA		
DELEŽ KAPITALA V OBVEZNOSTIH DO VIROV V %	54,40	38,80
DOLGOROČNI VIRI/DOLGOROČNA SREDSTVA IN ZALOGE	1,03	0,91

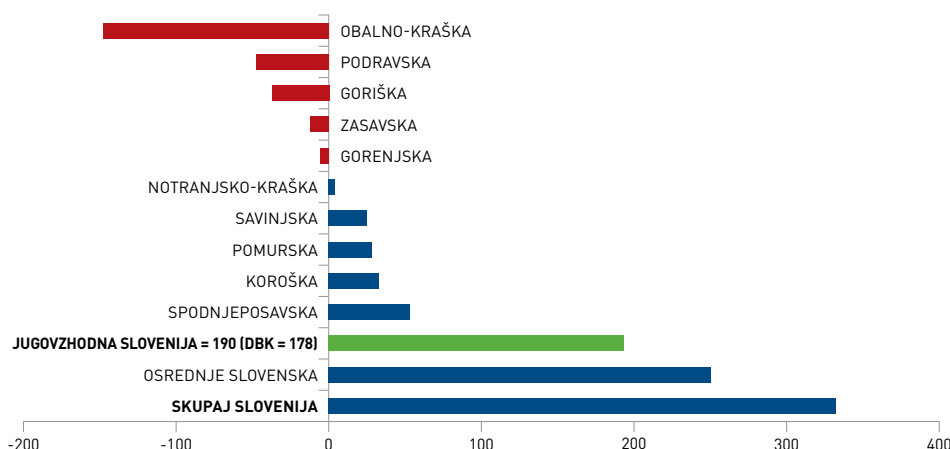
Vir: AJPES, Informacija o poslovanju gospodarskih družb na Dolenjskem in v Beli krajini v letu 2012.

RAZVRSTITEV DRUŽB PO VELIKOSTI

VELIKOST DRUŽB

	GOSPODARSKE DRUŽBE		ZAPOSLENI V DRUŽBAH		ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	
	ŠTEVILO	DELEŽ V %	ŠTEVILO	DELEŽ V %	ZNESEK V MIO EUR	DELEŽ V %
MIKRO	1.797	92,2	4.899	22,5	510	12,2
MAJHNE	97	5	2.839	13	349,6	8,4
SREDNJE	31	1,6	3.369	15,5	540,3	13
VELIKE	24	1,2	10.692	49	2.763,6	66,4
SKUPAJ	1.949	100	21.799	100	4.163,5	100

GRAF: REZULTATI POSLOVANJA DRUŽB V LETU 2012 PO STATISTIČNIH REGIJAH V MIO €

4050 milijonov evrov odhodkov, kar je za 4,2 % manj kot lani. Najpomembnejša postavka med odhodki so poslovni odhodki. Med njimi je s 77 % največja postavka stroški blaga, materiala in storitev. Ti so se v letu 2012 zmanjšali za 6 %, druga močna postavka so stroški dela, ki so se v primerjavi z letom 2011 znižali za 0,4 %. Med stroški dela so najpomembnejši stroški za plače, ki pa so lani rasle še nekoliko počasneje kot stroški dela.

NETO REZULTAT, BILANCA STANJA

Neto čisti dobiček je znašal 178 milijonov evrov in je bil za 2 % višji kot v letu 2011. Pri tem so družbe s sedežem na Dolenjskem izkazale 187 milijonov evrov neto čistega dobička, družbe z območja belokranjskih občin pa 9,5 milijona evrov neto čiste izgube. Lani so poslovale pozitivno vse velikostne skupine družb, pri čemer so velike družbe ustvarile 93,6 %, srednje 1 %, majhne 4,8 % in mikro 0,7 % neto čistega dobička. V povprečju je bilo lani na zaposlenega ustvarjenih 48,1 tisoč evrov neto dodane vrednosti, kar je za 2 % več kot v letu 2011 in za 26,6 % več kot v družbah na ravni države, kjer je ta

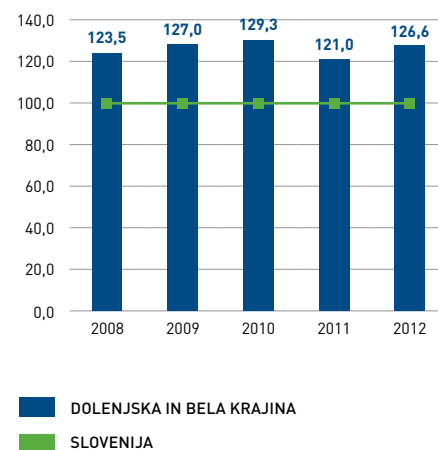
znašala 38 tisoč evrov.

Po stanju konec leta 2012 so družbe Dolenjske in Bele krajine s kapitalom financirale 98,1 % dolgoročnih sredstev. Vsa dolgoročna sredstva so bila financirana z dolgoročnimi viri sredstev. Delež kapitala v virih sredstev se od leta 2009 zvišuje in je v letu 2012 znašal 54,4 %, kar kaže na stabilnost poslovanja regije.

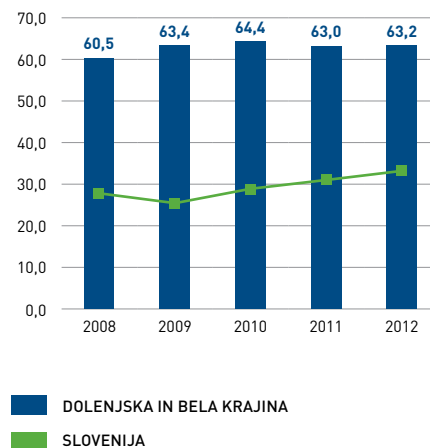
USTREZNA INFRASTRUKTURA BI ŠE IZBOLJŠALA REZULTATE

Kazalniki uspešnosti poslovanja naše regije tudi letos kažejo višje vrednosti in odražajo uspešnejše poslovanje – boljše gospodarnost, produktivnost in dobičkonosnost kapitala od slovenskih družb. Zadolženost regijskih družb je v povprečju manjša kot zadolženost slovenskih družb, pokrivanje sredstev z ustreznimi viri pa boljše. Primerjava rezultatov po regijah kaže, da smo bili tudi v letu 2012 ena izmed najmočnejših regij, ki si zato zasluži nova vlaganja v prometno in energetska infrastrukturo. Ta so še zlasti pomembna za Belo krajino, kjer se je zadnja leta število brezposelnih najbolj povečalo. ■

GRAF: NETO DODANA VREDNOST NA ZAPOSLENEGA - PRIMERJAVA S SLOVENIJO (INDEKS SLOVENIJA = 100)

GRAF: DELEŽ PRIHODKOV NA TUJIH TRGIH V % - PRIMERJAVA S SLOVENIJO

MALO PODJETNIŠTVO OD ZDAJ V POSEBNI SEKCIJI

PRI GOSPODARSKI ZBORNICI DOLENJSKE IN BELE KRAJINE SO MED ČLANI ŽE DLJE ČASA ZAZNAVALI POTREBO PO SPODBUJANJU IN ORGANIZIRANJU DEJAVNOSTI NA PODROČJU MALEGA GOSPODARSTVA. ODLOČITEV ZA USTANOVITEV POSEBNE SEKCIJE, KI BI ZDRUŽEVALA MANJŠA PODJETJA IN PODJETNIKE, JE ZORELA DLJE ČASA. SPREJETA JE BILA V PRIZADEVANJU ZBORNICE PONUDITI ČIM BOLJ KAKOVOSTNO PODPORO MANJŠIM ČLANOM, KI JIH DRUŽIJO SVOJEVRSTNE POTREBE IN INTERESI.

Ustanovni zbor Sekcije mikro in malih podjetij ter samostojnih podjetnikov (SMMSP) je potekal 2. julija 2013 v Novem mestu. Zbrane je uvodoma nagovoril direktor Gospodarske zbornice Dolenjske in Bele krajine **Tomaž Kordiš**. Predstavil je podatke o poslovanju gospodarskih družb v regiji in osnovni namen ustanovitve nove sekcije. Prisotni, teh je bilo 23 iz 18 podjetij, so soglasno izrekli podporo ustanovitvi.

V nadaljevanju je sledila izvolitev izvršilnega odbora, ki se bo na delovnih sestankih predvidoma srečeval na vsaka dva meseca. Prisotni so predsedovanje zaupali direktorici podjetja Miodrom, d. o. o., **Nini Jakovljević**. Predsednica je v nadaljevanju predstavila namen in programska izhodišča delovanja.

Sekcija je bila ustanovljena z namenom povezovanja majhnih in mikro podjetij ter samostojnih podjetnikov, spodbujanja njihovega medsebojnega sodelovanja, izmenjave izkušenj, dobrih praks, izobraževanja članov ter zaščite njihovih posebnih interesov. Delovala bo kot strokovno delovno telo, ki bo v okviru zbornice spodbujalo in organiziralo dejavnosti na področju malega podjetništva. Njeno poslanstvo bo sooblikovanje podjetniške kulture, širjenje dobrih praks, poslovnih idej in spodbujanje strokovnega razvoja ter upravljanja na področjih dela članov. Vizija sekcije je postati vodilno podporno telo

malega podjetništva na Dolenjskem in v Beli krajini.

V prihodnjem letu sekcija načrtuje izvedbo petih izobraževalnih dogodkov, katerih vsebina bo prirojena željam in potrebam članov, ogledu dobrih praks v regiji in izven nje ter neformalno druženje. Prav tako namerava ob zakonodajnih spremembah oblikovati in posredovati stališča članov, spodbujati projektno povezovanje in sodelovanje z drugimi sorodnimi združenji, organizacijami, društvi ter uresničevati ostale interese članov. V teh dneh sekcija zaganja tudi posebno spletišče za zagotavljanje poslovnih in zakonodajnih informacij, izmenjavo poslovnih izkušenj, mnenj, nudenje strokovne pomoči ter podajanje predlogov članov. Do spletišča lahko dostopate na povezavi <http://mmsp.gzdbk.si/>.

Po ustanovnem zboru so udeleženci z zanimanjem prisluhnili predavanju

Kristine Kočet, mlade podjetnice leta 2013. Predstavila je področje aktualnih razpisov in možnosti pridobivanja nepovratnih sredstev. Pri udeležencih je predavanje naletelo na odličen odziv, prisotni so ob tem izpostavili tudi lastne izkušnje pri pridobivanju razpisnih sredstev in od predavateljice prejeli kar nekaj konkretnih in koristnih nasvetov. Že pri prvem sekijskem dogodku se je tako potrdilo, da je organizacija dogodkov z vsebino, ki je prirojena prav malim podjetnikom, med člani zelo dobrodošla.

Z ustanovitvijo Sekcije mikro in malih podjetij ter samostojnih podjetnikov zbornica nadaljuje z načrtanim delom in upravičuje svoje poslanstvo povezovati, spodbujati in delovati regijsko. Pri tem upošteva temeljne evropske vrednote prihodnosti: znanje, inovativnost, povezovanje, solidarnost. Nova sekcija je že sedma, ki deluje v okviru zbornice.

Sekcija bo zaživela in izpolnila svoje poslanstvo le ob dejavni udeležbi članov. Vljudno vabljeni vsi zainteresirani, da k Sekciji mikro in malih podjetij ter samostojnih podjetnikov pristopite in z udeležbo na dogodkih, ki bodo prilagojeni interesom malega gospodarstva, pomagata uresničevati njene cilje in poslanstvo.

Delovanje sekcije lahko spremljate tudi na spletnih straneh www.gzdbk.si. ■

Potrebuje **denar**
v času izobraževanja?

Kaj pa **zaposlitev**
po zaključku šolanja?

Rešitev je pridobitev
kadrovske štipendije!

*Regijska štipendijska shema za Dolenjsko vam omogoča
pridobitev kadrovske štipendije za celotno obdobje šolanja.*

Razvojni center Novo mesto d.o.o. kot nosilec
Regijske štipendijske sheme za Dolenjsko bo dne
10.09.2013 objavil **JAVNI RAZPIS ŠTIPENDIJ REGIJSKE
ŠTIPENDIJSKE SHEME ZA DOLENJSKO za šolsko/
študijsko leto 2013/2014.**

Javni razpis bo odprt vse **do 10.10.2013.**

Merila za izbor:

štipendijo iz RŠS Dolenjska lahko pridobijo kandidati, ki
ob prvem vpisu v prvi letnik poklicne oziroma srednje šole
niso starejši od 18 let, ter kandidati, ki ob prvem vpisu v

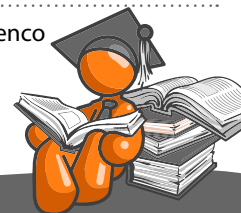
Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

prvi letnik višješolskega ali visokošolskega izobraževanja oziroma
ob prvem vpisu na prvo, drugo ali tretjo stopnjo izobraževanja
niso starejši od 26 let.

Za štipendije iz RŠS Dolenjska lahko zaprosijo dijaki in študentje,
ki se izobražujejo po dodiplomskem in podiplomskem programu
z javno veljavnostjo v RS ali tujini, pri čemer je diplomsko, če se
izobražujejo v tujini, možno po koncu izobraževanja nostrificirati v
Sloveniji, če se prijavijo na javni razpis in nimajo kakršnekoli druge
štipendije oz. šolnine.

Pravice do štipendije ne more uveljaviti kandidat, ki:

- je v delovnem razmerju ali je vpisan v evidenco
brezposelnih oseb pri Zavodu RS za
zaposlovanje,
- je samozaposlena oseba, ki opravlja
dejavnost, vpisano v ustrezn register ali
drugo predpisano evidenco
na območju RS.

Vlogo na javni razpis oddajo kandidati
na predpisan način na prijavnem obrazcu, ki ga
dobijo na spletni strani **www.rc-nm.si/ršs**, na sedežu
Razvojnega centra Novo mesto d.o.o., Ljubljanska c. 26, 8000
Novo mesto, naročijo pa ga lahko tudi na številki 07/33 72 980
ali na e-naslovu: **razvojni.center.nm@siol.net**.

UGODNA POSOJILA ZA PODJETNIKE v letu 2013

RAZVOJNI CENTER Novo mesto d.o.o. 15. leto zapored razpisuje posojila po ugodni obrestni meri z možnostjo pridobitve tudi
garancije, in sicer:

• Razpis dolgoročnih posojil in garancij Garancijske sheme za Dolenjsko (GSD) za leto 2013

Predmet razpisa so dolgoročna posojila, namenjena za materialne in nematerialne investicije ter financiranje obratnih sredstev, po
ugodni obrestni meri z možnostjo pridobitve garancije za odobreno posojilo. Na razpis se lahko prijavijo mala podjetja, samostojni
podjetniki in fizične osebe z dopolnilno dejavnostjo na kmetiji iz regije JV Slovenija.

• Razpis dolgoročnih posojil in garancij GSD2 – dodatna sredstva za belokranjsko in kočevsko subregijo za leto 2013

Predmet razpisa so dolgoročna posojila, namenjena za začetne materialne in nematerialne investicije, po ugodni obrestni meri z
možnostjo pridobitve tudi garancije za odobreno posojilo. Na razpis se lahko prijavijo mala podjetja in samostojni podjetniki iz občin
Črnomelj, Kočevje, Kostel, Loški Potok, Metlika in Semič.

• Razpis posojil za nova delovna mesta in obratna sredstva za leto 2013

Predmet razpisa so gotovinska posojila po ugodni obrestni meri z možnostjo pridobitve garancije za odobreno posojilo. Na razpis se
lahko prijavijo osebe, ki so realizirale samozaposlitev od 1.1.2012 dalje, mala podjetja oz. samostojni podjetniki in fizične osebe z
dopolnilno dejavnostjo na kmetiji, ki so zaposlili novo osebo od 1.1.2013 dalje ter posojilojemalci, ki so v letu 2013 prejeli investicijsko
posojilo iz GSD za nakup tehnološke opreme ali ekološkega tovornega vozila.

Razpisi so odprti do porabe sredstev oz. do objave o zaprtju.

Informacije: Razvojni center Novo mesto d.o.o., Ljubljanska c. 26, 8000 Novo mesto, Polona Kovač-Brulc, tel. 07/ 33 72 987 ali
www.rc-nm.si
in Razvojni center Kočevje Ribnica d.o.o., Trata XIV 6a, 1330 Kočevje, kontaktna oseba Mašenjka Hvala, tel. 01 89 50 610.

Razpisi so odprti do konca leta oz. do porabe sredstev. Vljudno vabljeni k oddaji vlog!

TELEVIZIJA – MOJ NAČIN ŽIVLJENJA

IRENA VIDE

SPRAŠEVALA: LIDIJA JEŽ

PROGRAM TELEVIZIJE VAŠ KANAL NASTAJA NA TERENU, MED LJUDMI. NA SEDEŽU PODJETJA SO SI UREDILI VSE, KAR TELEVIZIJA POTREBUJE, TUDI ZANIMIV STUDIO, KI GA PRILAGAJAJO IZ ODDAJE V ODDAJO, DA GLEDALCI DOBIMO VTIS RAZLIČNIH PROSTOROV. TISTE, KI DELAJO PRED KAMERO POZNAJO, ŠE MNOGO PA JE RAZLIČNIH STROKOVNJAKOV, KI S SVOJO PROFESIONALNOSTJO V OZADJU SKRBIJO ZA VRSTO ODGOVORNIH NALOG, BREZ KATERIH NI DOBRE TELEVIZIJE. NAJVEČJE BOGASTVO TELEVIZIJE, TUDI VAŠEGA KANALA, JE ARHIVSKO GRADIVO, KI V OGROMNIH KOLIČINAH ČAKA NA DIGITALIZACIJO, KAR PA JE ZAHTEVEN, DOLG IN DRAG PROCES ... POGOVOR Z DIREKTORICO IRENO VIDE SE ZATO SUČE O MNOGIH VSEBINAH, KI SO GLEDALCEM NEVIDNE, HKRATI PA »USODNE« ZA TO, DA JE VAŠ KANAL POSTAL V 23 LETIH DELOVANJA OSREDNJA REGIJSKA TELEVIZIJA, KI PA SEŽE DO DOMOV PO CELI SLOVENIJI.

Televizija Vaš kanal je osrednja regionalna televizija, ki deluje v okviru podjetja Televizija Novo mesto. Razložite nam prosim organizacijsko shemo.

Podjetje Televizija Novo mesto je družba z omejeno odgovornostjo in izdajateljica medija Televizija Vaš kanal, ki ima status regionalnega televizijskega programa posebnega pomena. Njeni primarni dejavnosti sta produkcija in predvajanje televizijskega programa. Družba izdaja tudi tiskani medij, časopis Vaš mesečnik, v zadnjem času pa je vse več povpraševanja po raznovrstnih agencijskih storitvah, ki jih tudi nudimo.

Televizija Vaš kanal ima že kar lepo tradicijo, saj je stara že 23 let. Ali ocenjujete, da je v tem času televizija »zrasla« do zrelosti?

Vsakodnevni odmevi naših gledalcev so danes zagotovo dokaz, da je televizija ne samo zrasla do zrelosti, ampak se je usidrala praktično v vsak dom v naši regiji in širše. Njen začetnik Marjan Moškon je postavil temelje in zbral okoli sebe zanesenjake z veliko volje po oblikovanju programa, ki je bil sprva ožjega, lokalnega pomena, sčasoma pa je dobival vse večje regijske razsežnosti. Začetki temeljijo na ljubiteljskem delu; skozi čas pa se je Televizija Vaš kanal – tako tehnično kot ustvarjalno – precej profesionalizirala. Naš lasten program bogatijo redne oddaje informativnega, gospodarskega, izobraževalnega, kulturnega in športnega področja ter še vrsta aktualnih oddaj z različnimi vsebinami. Smo najbolj gledana regionalna televizija v Sloveniji! Digitalizacija prizemljanskega televizijskega oddajanja leta 2009 je TV Vaš kanal, ki je pridobil ustrezno odločbo za pravico oddajanja v digitalni radiodifuzni tehniki, bistveno povečala območje pokritosti. Gre za izjemno priložnost in pridobitev, ki je sicer terjala visoko investicijo in ki ji botrujejo visoki stroški mesečnega oddajanja. Hkrati pa gre – zaradi vse

večje krize v državi – tudi za tveganje. Ukrepiti je bilo treba hitro: »Vzemi in se razvijaj ali pusti in stagniraj.« Jasno je, da sem sledila ne le močni intuiciji in dolgoletnim prizadevanjem v tej smeri, pač pa tudi modelu razvoja uspešnih gospodarstvenikov iz našega okolja. Z digitalnim prizemnim signalom tako zdaj pokrivamo osrednjo medijsko krajino Center, to je obširno območje med Karavankami in Kolpo. Pred ugasnitvijo analognega oddajanja smo bili vidni le v JV Sloveniji, pa še tu je bilo precej sivih lis. Prek optičnih povezav in kabelskih operaterjev nas danes lahko spremljajo gledalci po vsej državi, prek spletnega portala www.vaskanal.com pa tudi za Televizijo Vaš kanal ni več meja.

Kako se TV Vaš kanal financira? Kako zagotavljate sredstva za izvedbo oddaj lastne produkcije, nakup tujega programa in njegovo distribucijo?

Sredstva za izvedbo lastnega televizijskega programa in njegove distribucije kot tudi občasen nakup tujega filmskega in dokumentarnega programa financiramo iz prodaje oglasnega prostora in sponzorstva oddaj. Del sredstev pridobimo s kreativnimi rešitvami skozi agencijske storitve in filmsko produkcijo, del pa tudi s prodajo oglasnega prostora v časopisu Vaš mesečnik. Programske vsebine v javnem in kulturnem interesu pa podpirajo lokalne skupnosti in Ministrstvo za kulturo, pri čemer v nadaljevanju (še vedno) upamo na načrtovane zakonske spremembe in podeljeno večletno koncesijo za uresničevanje javnega interesa na lokalni in regionalni ravni – torej za izvedbo programa posebnega pomena, ki pomeni pomembno dopolnilo javnemu zavodu RTV Slovenija.

Koliko programskih vsebin namenjate gospodarstvu?

Če upoštevamo vsakodnevne prispevke v osrednji informativni oddaji Novice ter posebne tematske oddaje, pomembne za

regijsko kot tudi vseslovensko dogajanje, je teh vsebin kar za tretjino programa. Zadovoljna sem, ker smo pri poročanju in obveščanju uspešni in odmevni, in da naše gospodarske zgodbe vlivajo zaupanje in optimizem. V posebni tedenski specializirani oddaji z gospodarskimi vsebinami Smo dobri gospodarji, ki jo v naši medijski hiši predvajamo že trinajsto leto zapored, smo ob njeni 500. izdaji v sodelovanju z GZDBK pripravili tematsko konferenco na temo gospodarstvo in podjetništvo v regiji. Vseslovensko pa je bil izjemno odmeven tudi projekt jubilejne prireditve 500. oddaje s televizijskim prenosom v omrežje regionalnih televizij Slovenije. V septembru začnemo z novo, štirinajsto sezono oddaje; do zdaj je skozi ekran Vašega kanala odmevalo že prek 700 oddaj.

Kako sodelujete z gospodarstvom? V kolikšnem delu vas to »podpira« – skozi oglase, na primer, sponzoriranja, donacije? Ali se zna zgoditi, da posamezniki skozi to skušajo uveljavljati tudi svoj vpliv?

Družba Televizija Novo mesto, ki je izdajatelj televizijskega programa Vaš kanal, je član GZDBK od prvega dne ustanovitve zbornice. Z zbornico in s tukajšnjim gospodarstvom sodelujemo dobro, seveda si želim, da bi to poslovno sodelovanje v prihodnje dvignili na višjo raven. Zelo me moti zmotno razmišljanje nekaterih, da nas s tem, ko se odločijo za akcijo v našem mediju, podpirajo. To dejansko ni posel v smislu podpore. Gre namreč za prodajo in nakup medijskih storitev. Televizija Vaš kanal je namreč na trgu in se tako kot ostala podjetja dnevno bori za svoj obstoj in razvoj. Kdor prepozna potencial in priložnosti, ki jih danes, kot največja slovenska regionalna televizija nudimo, je praviloma z našimi storitvami zelo zadovoljen. Ko po končani promocijski akciji potegnemo črto, ima naročnik preverjeno dober učinek. Se pa ta vedno ne meri v količini prodanega blaga in s tem ustvarjenega dobička, pač

pa po dometu in vsebini informacije. Vedno bolj prihaja v ospredje potreba po prepoznavnosti in umestitvi blagovne znamke v prostor. Podjetje lahko proizvaja odličen kakovosten izdelek ali nudi storitev, ampak če potencialni kupci zanj ne vedo, ga preprosto ne morejo zaznati. V teh za gospodarstvo nevhvaležnih časih ugotavljam, da v podjetjih, žal, promociji in krepitvi prepoznavnosti blagovne znamke posvečajo vse manj pozornosti, kar po mojem poznavanju stroke in dolgoletnih izkušnjah nikakor ni dobro. Naša medijska hiša lahko nudi priložnost, gospodarskim subjektom gremo nasproti, seveda pa mora biti želja po sodelovanju izražena na obeh straneh!

Ali dobivate veliko pritiskov glede poročanja, usmeritev, ali morda celo groženj?

Vsakdo si želi, da bi o njegovem delu poročalo pozitivno, dobro in da bi se vedno udeležili vseh dogodkov, kar pa je nemogoče. Nismo deležni pritiskov; več pa je individualnih želja, saj želijo posamezniki reševati svoje ali pa tudi tuje probleme skozi televizijo. Toda na anonimna pisma in namigovanja se načeloma ne odzivamo. Naša poslovna in programska prizadevanja gojimo v smeri omogočiti gledalcem in gledalkam pozitivno naravnane vsebine – naša

filozofija je biti in ostati »Televizija dobrih zgodb«.

Televizija deluje neposredno na čustva. Psihologi pravijo, da ima veliko, a kratkotrajno moč. Ste morda zato začeli z izdajanjem revije Vaš mesečnik? V tiskanem mediju so informacije zabeležene za vedno.

Oba medija imata po moji oceni veliko moč. Vaš mesečnik letos izdajamo že deseto leto, ideja pa se je porodila spontano – del utripa, ki ga novinarji in snemalci zabeležijo na terenu, naj ostane zabeležen tudi v Vašem mesečniku. Tako je Vaš mesečnik ne le promocija našega programa, pač pa tudi svojevrstna kronika naše televizije. V njem ohranjamo spomine tudi na številne dogodke, ki smo jih zakrivali sami, in na obletnice posameznih oddaj. Hkrati pa so, kot je pokazalo desetletje njegovega izdajanja, v njem mnogi oglaševalci prepoznali tudi odlično tržno priložnost. Formula: na Vašem kanalu videno, v Vašem mesečniku zapisano, na spletnem portalu shranjeno, namreč preverjeno deluje.

Vaše delo je verjetno vaš način življenja. Katere televizijske programe gledate doma, kako družina sprejema vaše delo?

Res je, da takoj, ko pridem domov, prižgem

televizorje. Na treh ekranih spremljam različne programe – osrednje slovenske, regionalne pa tudi tuje programe. Pri mojem delu mora biti človek pač v toku dogajanja, zato je spremljanje različnih televizijskih programov skorajda nujno. Seveda pa je moja osrednja pozornost namenjena naši televiziji. Hitro razberem, kako je kdo razporejen, kaj je treba pohvaliti in na kaj opozoriti, da bo prihodnjik boljše. Tudi moj mož Silvester spremlja televizijo in mi predstavi kakšno svojo analizo, ki je zelo dobrodošla, saj vem, da je nepristranska. Sinu Marku pa sem zelo hvaležna za marsikatero njegovo mnenje in usmeritev.

Kaj bi osebno izpostavili kot vaš največji dosežek, na kaj ste še zlasti ponosni?

Kot največji razvojni dosežek v obdobju, kar vodim Televizijo Vaš kanal, je zagotovo zajeten proces digitalizacije, s katerim smo postali sodobna in največja regionalna televizija pri nas, s programom, vidnim po vsej Sloveniji. Tega pa nikakor ne bi mogli doseči brez odrekanih in izjemnega prispevka odličnih sodelavcev. Ponosna pa sem, da kljub vsem funkcijam in obveznostim, ki so povezani z vodenjem regionalne Televizije Vaš kanal, uspešnem pripravljanju in vodenju odmevno mesečno oddajo Pravi ključ. ■

07 33 72 100
07 33 72 102

YURENA

Glavni trg 11
Novo mesto

e-mail: yurena@siol.net

šola tujih jezikov

www.yurena.si

ZA OTROKE, MLADINO IN ODRASLE

ANG.

NEM.

ITA.

ŠPA.

FRA.

- tečaji splošnega jezika
- **tečaji poslovnega jezika**
- priprava na državne in mednarodne izpite
- **tečaji v tujini**
- tečaji tudi v prostorih naročnika
- **domači in tuji predavatelji**

RUS.

POR.

KIT.

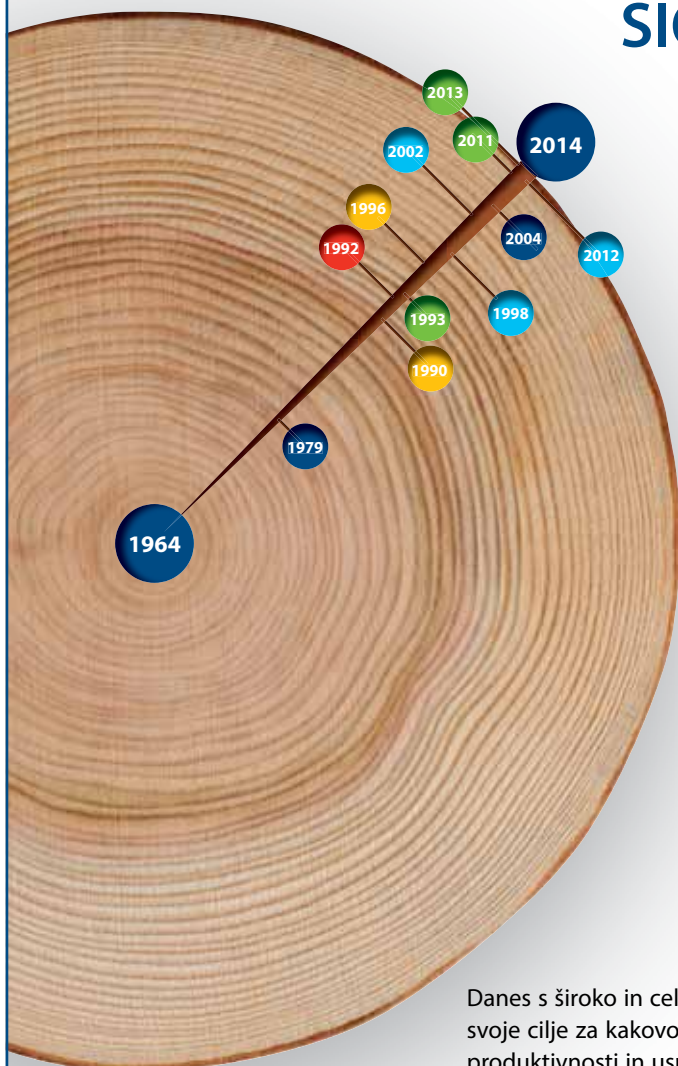
HR.

SLO.

za tujce

VPIS v tečaje do 20. septembra 2013

SIQ - rastemo že 50 let

- 1964** Začetek dejavnosti preskušanja proizvodov ter vzdrževanja in kalibracije meril
- 1979** Pridobitev prvega jugoslovanskega pooblastila v sistemu obveznega atestiranja – za meritve radiofrekvenčnih motenj električnih aparatov
- 1990** Začetek dejavnosti Ocenjevanja sistemov vodenja
- 1992** Začetek dejavnosti Izobraževanja
- 1993** Začetek dejavnosti Protieksplozijske zaščite
- 1996** SIQ prejme prvo mednarodno veljavno akreditacijo v Sloveniji in postane polnopravni član mreže certifikacijskih organov za ocenjevanje sistemov vodenja IQNet
- 1998** SIQ postane nosilec dveh nacionalnih etalonov, in sicer za električni tok ter čas in frekvenco
- 2002** Začetek dejavnosti Igralniških tehnologij
- 2004** Ustanovitev prve hčerinske družbe, in sicer na Hrvaškem, ter prvega preskusnega laboratorija v tujini v drugi hčerinski družbi SIQ Italia S.r.l.
- 2011** Odprtje preskusnega laboratorija v hčerinski družbi v Nemčiji
- 2012** Odprtje preskusnega laboratorija v hčerinski družbi v Južni Afriki
- 2013** Odprtje preskusnega laboratorija v hčerinski družbi v Srbiji

Danes s široko in celovito ponudbo podpiramo prizadevanja organizacij, da uresničijo svoje cilje za kakovost izdelkov in storitev ter sledijo svojim usmeritvam za povečanje produktivnosti in uspešnosti poslovanja. Že 50 let sodelujemo z organizacijami pri nastopanju na trgih, izboljševanju kakovosti in napredovanju k odličnosti. Visok strokovni nivo našega dela potrjujejo številne akreditacije, članstva v mednarodnih certifikacijskih shemah in združenjih ter naročniki naših storitev iz 57 držav po svetu.

SIQ 50
www.siq.si let/years

SIQ Ljubljana, Tržaška cesta 2, SI - 1000 Ljubljana, tel.: 01 4778 100, e-pošta: info@siq.si

INOVACIJE GZDBK ZA LETO 2012

6. JUNIJA LETOS JE NA OTOČCU POTEKALA PODELITEV NAGRAD ZA INOVACIJE GZDBK ZA LETO 2012. NA ŠESTI RAZPIS ZA IZBOR NAJBOLJŠIH INOVACIJ GOSPODARSKE ZBORNICE DOLENJSKE IN BELE KRAJINE JE PRISPELO KAR 21 PREDLOGOV, KI SO JIH PRISPEVALI TRINAJST PODJETIJ, EN JAVNI ZAVOD IN EN SAMOSTOJNI INOVATOR. MIRNO LAHKO ZAPIŠEMO, DA JE NA TOKRATNI RAZPIS PRISPELA NAJBOLJ RAZLIČNA IN ZANIMIVA DRUŠČINA INOVACIJ DO ZDAJ.

Prispele predloge za najboljše inovacije Gospodarske zbornice Dolenjske in Bele krajine za leto 2012 je preučila 6-članska komisija za ocenjevanje inovacij, ki deluje v okviru Sekcije za kakovost in inovativnost. Komisija je predloge ocenjevala glede na inventivno raven, gospodarske rezultate in napovedi ter trajnostni in okoljski vidik. Na podlagi zapsanega v prijavah je ocenila, da si 6 predlogov zasluži zlato priznanje, 7 srebrno priznanje, 6 bronasto priznanje in dva predloga priznanje GZDBK za sodelovanje.

Velja poudariti, da je tokratni pregled inovacij postregel z zanimivimi predstavitvami inovatorjev, ki so skušali javnosti predstaviti bistvo inovacije, njene konkretne učinke ter pomen za podjetje ali njih osebno. Ugotavljamo, da je bilo vsem pogovorom skupno, da inovatorji izžarevajo neko strast in veselje do ustvarjanja novega, so na svoje inovacije ponosni ter jim na različne načine pomenijo smisel njihovega dela. Za inovatorja neka kemična formula, tehnična skica ali programski algoritem ne predstavljajo le del vsakdanjika, ampak nekaj mnogo globljega. Gre za ustvarjanje, odkrivanje, korake naprej in pogum stopiti tudi v neznane smeri.

ZLATA PRIZNANJA ZA RAZNOVRSTEN NABOR IZJEMNIH INOVACIJ

Zlata priznanja so letos prejeli inovatorji iz Adrie Mobil, Krke, TPV, med tistimi z najbolj žlahtno barvo pa letos najdemo tudi TEM Čatež, d. d., ter podjetje Propaganda, Dejan Durini, s. p. Zadnja na začetku posebej omenjamo tudi zato, ker predstavljata vsak po svoje zanimiv pristop k inovacijski dejavnosti v regiji. TEM Čatež je predstavil elektronsko stikalo in zatemnilnik Touch, ki predstavlja svetovno novost, saj združuje stikalo, zatemnilnik in

signalno lučko, njegova morda najbolj zanimiva lastnost pa je, da zatemnjuje tudi žarnice, ki so označene z »non dimmable«.

Podjetje Propaganda je pripravilo eno od presenečenj na tokratnem dogodku – vrtljiv krožni koledar, ki ga lahko uporabljamo kot aplikacijo na pametnih telefonih in tablicah Apple. CircleTime deluje na napravah Apple iOS in je dosegljiv po vsem svetu. Nov pogled na koledar si lahko ogledate na spletni strani <http://www.circletime.si>, saj je resnično zanimiv primerek inovativnega razmišljanja o nekem vsakdanjem pripomočku, ki je tako samoumeven, da se nam zdi, da ga res ni več moč uporabljati na nov način. A CircleTime dokazuje, da je mogoče inovativno na nov način združiti več tisoč let star koncept koledarja in sodobno tehnologijo.

Družba Krka, d. d., je tokrat prejela dve zlati priznanji, ki knovič potrjujeta njeno izrazito raziskovalno in inovativno dejavnost, videli pa smo tudi, da gre v obeh primerih – dvoplastnih tablet s kombinacijo zdravilnih učinkovin ter stabilne vodne formulacije, ki vsebuje v vodi težko topno učinkovino – za inovaciji, ki prinašata zelo oprijemljive novosti in podlago za novo konkurenčno prednost. Tudi Adria Mobil je predstavila inovacijo, ki pomeni nov korak naprej za celotno podjetje, saj je razvoj skupine prikolic Astella Glam Edition prinesel v proces snovanja in proizvodnje modularno zasnovano izdelkov, ki prinaša nove možnosti, prilagodljivost in večjo učinkovitost. Inovativnost novih prikolic tako neločljivo združuje estetiko in udobje z novimi postopki snovanja ter izvedbe.

TPV, d. d., nadaljuje s svojo intenzivno inovativno dejavnostjo v avtomobilski industriji in je tako prejel zlato priznanje za dodatno izpopolnjen avtomobilski sedež s samodejno po višini nastavljenim vzglavnikom z možnostjo ročne nastavitve. Verjetno pri tem ni treba posebej poudarjati, kako pomembno vlogo ima varnost v avtomobilizmu, tako da po tihem pričakujemo, da bo inovacija našla svojo pot v kakšen model sodobnih avtomobilov.

Z INOVACIJAMI DO KONKURENČNE PREDNOSTI IN PREK TEŽAV V OKOLJU

Napaka bi bila ustaviti se le ob najbolj žlahtnih priznanjih ali tistih, za katerimi se skrivajo zapletene formule, tehnologije in postopki, saj so tudi ostala priznanja oziroma inovacije vsaka po svoje prinesla zanimive rešitve na različnih področjih. Morda so za marsikoga inovacije, ki na prvi pogled niso tako atraktivne, še posebej zanimive, saj izhajajo iz preprostega dejstva, da se z inovativnimi dejavnostmi organizacije prilagajajo zelo otipljivim težavam v okolju. To lahko zelo dobro vidimo na primeru Iskre sistemi, d. o. o., in njihovih inovacij čiščenja ricinusovega olja in razvoja montažnomerilne linije za kondenzatorje, pri čemer

Uvodoma je inovatorje nagovoril predsednik uprave Revoza, d. d. Aleš Bratož.

sta bili vodili inovatorjev predvsem znižanje stroškov in večja neodvisnost od dobaviteljev. Sem lahko uvrstimo tudi Tiskarno Novo mesto z zlagalno-poravnalno napravo in inovativnim odvajanjem odpadnega kartona izpod izsekovalnega stroja. Revoz, d. d., nadaljuje z inovacijami pri izboljšanju proizvodnega procesa in je prejel bronasti priznanji za uvedbo samodejnega voznega vozila za oskrbo delov in zasnovo vozička za prevoz izpušnih cevi. Inovatorji iz Revoza vedno znova dokazujejo pogum pri osvajanju novih znanj in postopkov, ki prinašajo na eni strani prihranke in na drugi prijaznejša delovna mesta v proizvodnji.

Ferročrtalič, d. o. o., je predstavil avtomatiziran in robotiziran stroj za obdelavo površin, ki je bil izdelan posebej za potrebe znanega naročnika in je tako povezal znanje dveh partnerjev. Robotized blasting line so ljubkovalno poimenovali kar Space Shuttle, kar je tako posledica njegove oblike kot tudi gotovo nekega preskoka v znanju in inovativnosti, ki ga označuje to znano vesoljsko plovilo. Tudi OWI kalibracijski sistem tlačnih senzorjev podjetju Hyb, d. o. o., ni prinesel le srebrnega priznanja za inovacijo, ampak predvsem omogočil izdelavo zahtevnejših in tehnično zmogljivejših tlačnih senzorjev, kar neposredno prinese večjo konkurenčnost.

Zanimiv primer inovacije je predstavilo podjetje Starplast, d. o. o., saj so tehnološko izjemno izboljšali sicer povsem vsakdanji snežni količek, ki ga v leseni izvedbi vidimo pozimi ob cestah. Njihov polikarbonatni odsevni snežni količek SnowPro prinaša mnogo boljše vidnost v snežnih razmerah, lažje vzdrževanje in daljšo življenjsko dobo.

Farma GRS, d. o. o., je za razvoj novih separacijskih procesov na osnovi dvofaznih medijev za rabo v farmacevtski industriji prejela srebrno priznanje. Tudi sicer je bil velik del inovacij tako

ali drugače povezan z zdravjem ali varnostjo pri delu. IT rešitev na področju zdravljenja sladkorne bolezni treh študentov Fakultete za informacijske študije v Novem mestu je pokazala, da imajo tudi mladi velike ideje ter da so izobraževalne ustanove naravno jedro inovativnih dejavnosti, ki lahko v sodelovanju z gospodarstvom še pospešijo skupen razvoj znanja.

Gotovo najmočnejši aplavz in priznanje na tokratni prireditvi je prejel Pavel Zupančič za inovacijo traktor Minior 10. Zanimiv mini traktor za manjša posestva je zasnoval in v celoti izvedel kar sam ter pokazal, da je mogoče z vztrajnostjo, voljo in znanjem doseči praktično vse, kar si zamislimo. Inoviramo lahko torej na različne načine in v različne smeri, z zelo različnimi cilji, a eno je inovacijam skupno – inovacije je treba živeti. Težko je sicer oceniti, ali je inovativna dejavnost v regiji v zadnjem letu bolj v porastu, dejstvo pa je, da smo se na tokratnem srečanju inovatorjev seznanili z največjim obsegom in s širino inovacij, odkar GZDBK podeljuje tovrstna priznanja. ■

Več o posameznih inovacijah lahko preberete na spletni strani www.gzdbk.si/si/projekti/inovacije/.

ZA INOVATORJA KEMIČNA FORMULA, TEHNIČNA SKICA ALI PROGRAMSKI ALGORITEM NE PREDSTAVLJAJO LE DEL VSAKDANJKA, AMPAK NEKAJ MNOGO GLOBLJEGA. GRE ZA USTVARJANJE, ODKRIVANJE, KORAKE NAPREJ IN POGUM STOPITI TUDI V NEZNANE SMERI.

ZLATO PRIZNANJE

RAZVOJ SKUPINE PRIKOLIC ASTELLA GLAM EDITION

ADRIA MOBIL, D. O. O., NOVO MESTO

AVTORJI:

mag. Slavica Šterk, Jure Žabkar, mag. Milan Žmavc

DVOPLASTNE TABLETE S KOMBINACIJO ZDRAVLJENIH UČINKOVIN ZA ZDRAVLJENJE POVIŠANEGA KRVNEGA TLAKA

KRKA, D. D., NOVO MESTO

AVTORJI:

Polona Bukovec, mag. Andrej Ferlan, Sebastjan Kastelic, Dušan Krašovec, Gregor Ritlop, dr. Gregor Sedmak, mag. Sandra Urek Blatnik, Simon Vintar, dr. Franc Vrečer, dr. Silvo Zupančič, dr. Rok Zupet

STABILNA VODNA FORMULACIJA, KI VSEBUJE V VODI TEŽKO TOPNO UČINKOVINO

KRKA, D. D., NOVO MESTO

AVTORJI:

dr. Ivan Gobec, Ivanka Kolenc, mag. Andrejka Kramar, mag. Denise Leskovic, Helena Princ, dr. Darko Uršič, dr. Franc Vrečer

CIRCLETIME – PRVI VRTLJIV KROŽNI KOLEDAR NA SVETU

PROPAGANDA, DEJAN DURINI, S. P.

AVTORJA:

Dejan Durini, Daniel Nunić

ELEKTRONSKO STIKALO IN ZATEMNILNIK TOUCH TEM ČATEŽ, D. D.

AVTORJI:

Razvojni oddelek TEM ČATEŽ, d. d., mag. Borut Dvornik, Danilo Fišter, Matija Sever, mag. Marko Čenčur

AVTOMOBILSKI SEDEŽ S SAMODEJNO PO VIŠINI NASTAVLJIVIM VZGLAVNIKOM Z MOŽNOSTJO ROČNE NASTAVITVE VIŠINE VZGLAVNIKA

TPV, D. D.

AVTORJI:

Peter Blatnik, mag. Vili Malnarič, mag. Primož Mihelič, dr. Tomaž Savšek, Blaž Župan

SREBRNO PRIZNANJE

RAZVOJ NOVIH SEPARACIJSKIH PROCESOV NA OSNOVI DVOFAZNIH MEDIJEV ZA RABO V FARMACEVTSKI INDUSTRIJI

FARMA GRS, D. O. O.

AVTORJI:

Alen Kljajić, Monika Kufner, Dušan Krašovec, dr. Anica Pečavar, dr. Rok Zupet

ROBOTIZED BLASTING LINE CLP TYPE ZINK – 2 ROBO 4 ECO

FERROČRTALIČ, D. O. O.

AVTORJI:

Bojan Črtalič, Darko Hočevar, Matej Medic

OWI KALIBRACIJSKI SISTEM TLAČNIH SENZORJEV

HYB, D. O. O.

AVTORJI:

Boštjan Hudoklin in soavtorji

ČIŠČENJE RICINUSOVEGA OLJA ISKRA SISTEMI, D. D., PE KONDENZATORJI SEMIC

AVTORJI:

Jože Krese, Jože Matjašič, Duško Peganc, Rajko Vrlinič

MONTAŽNOMERILNA LINIJA ZA KONDENZATORJE KNG1914 200µF

ISKRA SISTEMI, D. D., PE KONDENZATORJI SEMIC

AVTORJI:

Janez Benedik, Matija Judnič, Jernej Kočevar, Jože Matjašič, Anton Nemanič, Janez Sever, Gašper Starc, Damjan Šterk, Anton Šuklje, Tina Toman, Marjan Turk, Rajko Vrlinič

POLI-KARBONATNI ODSEVNI SNEŽNI KOLIČEK SNOWPRO

STARPLAST, D. O. O.

AVTOR:

Franci Stariha

ZLAGALNO-PORAVNALNA NAPRAVA 2/2 IN 2/2E

TISKARNA NOVO MESTO, D. D.

AVTOR:

Damjan Krese

BRONASTO PRIZNANJE

IT REŠITEV NA PODROČJU ZDRAVLJENJA SLADKORNE BOLEZNI FAKULTETA ZA INFORMACIJSKE STUDIJE V NOVEM MESTU

AVTORJI:

Helena Novosel, Matjaž Tome, Bojan Vidmar

VZPOSTAVITEV VITKE PROIZVODNJE: UVEDBA AGV ZA OSKRBO DELOV NA LINIJI ZAPIRNIH ELEMENTOV TWINGA

REVOZ, D. D., NOVO MESTO

AVTORJI:

Jernej Fabijan, Matjaž Kovač, Aleš Poreber

**ZASNOVA VOZIČKA ZA PREVOZ
IZPUŠNIH CEVI****REVOZ, D. D., NOVO MESTO**

AVTORJA:

*Dušan Kodelič, Slavko Pene***LESENO PRILAGODLJIVO STOJALO ZA
RAZLIČNE CVETLIČARSKÉ IZDELKE****SMITHERS-OASIS ADRIA, D. O. O.**

AVTORJA:

*Borut Jaklič, Robert Štampfelj***NOV SISTEM ZA POSTAVITEV SRC****SMITHERS-OASIS ADRIA, D. O. O.**

AVTORJA:

*Robert Štampfelj, Julij Brinc***ODVAJANJE ODPADNEGA KARTONA
IZPOD IZSEKOVALNEGA STROJA****TISKARNA NOVO MESTO, D. D.**

AVTOR:

*Damjan Šulc***PRIZNANJE****AVTOMATIZIRAN MLIN ZA ODPADNO
GOBO****SMITHERS-OASIS ADRIA, D. O. O.**

AVTOR:

*Anton Plut, Jože Grabrijan***TRAKTOR MINIOR 10**

AVTOR:

Pavel Zupančič

**Študiraj v
NOVEM MESTU**

FOS

**Fakulteta za
organizacijske
študije**

Faculty of organisation studies

**MENEDŽMENT
KAKOVOSTI**

FOŠ. Razvijamo vašo ustvarjalnost.

**VISOKOŠOLSKI
STROKOVNI (VS)**

MAGISTRSKI (MAG)

DOKTORSKI (DR)

**PRIJAVE
ZA VPIS: Do 20.9.2013 & 30.9. - 4.10.2013**

www.fos.unm.si

ZAKLJUČEK PROJEKTA KOCKE

KONEC JUNIJA SE JE TUDI URADNO ZAKLJUČIL PROJEKT KOMPETENČNI CENTER KEMIJSKE INDUSTRIJE (KOCKE). PROJEKT, KI SMO GA SKUPAJ Z ZDRUŽENJEM KEMIJSKE INDUSTRIJE (ZKI) IN 22 DRUGIMI PARTNERJI IZ VSE SLOVENIJE, OD TEGA 7 IZ NAŠE REGIJE, PRIJAVILI NA RAZPIS JAVNEGA SKLADA ZA RAZVOJ KADROV IN ŠTIPENDIRANJE ZA SOFINANCIRANJE VZPOSTAVITVE KOMPETENČNIH CENTROV ZA RAZVOJ KADROV.

Projekt je predvideval vzpostavitev kompetenčnega centra, ki bo nudil dodatno izobraževanje na področju kemijske industrije, najprej za partnerje projekta, pozneje pa tudi širše. Namen projekta KoCKE je bil z nadaljnjimi usposabljanji zaposlenih v slovenskih kemijskih podjetjih prispevati k uspešnosti in varnosti te panoge, ki predstavlja enega od stebrov gospodarstva. Med projektom je bila izvedena cela vrsta usposabljanj za zaposlene iz podjetij v projektnem partnerstvu. Obenem so bila pripravljena izhodišča za delo tega središča v prihodnje, tako da bo lahko v podporo celotni panogi.

Kemijska industrija je namreč eden od ključnih stebrov slovenskega in evropskega gospodarstva. Predstavlja četrtno dodane vrednosti predelovalnih dejavnosti in zaposluje 25 000 ljudi. Zagotavlja materiale in tehnologije za druge panoge, zato je vitalnega pomena za celotno gospodarstvo.

Kljub temu je tako kot številne druge panoge izpostavljena močnim konkurenčnim pritiskom in izzivom sodobnega časa, zato smo želeli s sistematičnim izvajanjem usposabljanj za posamezne panožne profile oz. delovna mesta dvigniti kakovost kadrov. Boljša usposobljenost pa se bo pozneje izrazila v večji produktivnosti, kakovosti in inovativnosti, rezultat tega pa bodo izboljšani oz. novi izdelki, proizvedeni v skladu z načeli odgovornega ravnanja, trajnostne rabe virov in kemijske varnosti, kar bo vključenim podjetjem zagotovilo večjo dolgoročno konkurenčnost ter tržni uspeh.

DOSEŽENI REZULTATI

Sprva je bilo predvideno, da bi se moral projekt zaključiti konec leta 2012, ker pa je dejanska dinamika projekta zaradi začetne zakasnitve v izvajanju projekta ves čas zaostajala za predvideno dinamiko projekta, smo konec leta vse napore usmerili v podaljšanje projekta do 30. 6. 2013, in sicer z namenom, da kar se da dobro izpolnimo zastavljene cilje in izkoristimo možnost črpanja dodeljenih evropskih sredstev v celoti. Po tem ko nam je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti odobrilo podaljšanja projekta, smo vse dejavnosti usmerili v to, da smo partnerje še dodatno spodbudili k intenzivnem izvajanju usposabljanj.

Lahko se pohvalimo, da smo z usmerjenim spodbujanjem znanja do konca projekta izvedli kar 407 usposabljanj, pri čemer je usposabljanje trajalo v povprečju 11 pedagoških ur, v njih pa se je 1143 zaposlenih vključilo kar 3557-krat. Pri izvajanju projekta smo si, in tako bo veljalo tudi v prihodnje, prizadevali prispevati k enakosti možnosti. V usposabljanja smo vključevali zaposlene vseh izobrazbenih stopenj ne glede na spol ali starost. Tako je bilo v usposabljanja vključenih okroglo 400 žensk in kar nekaj pripadnikov ranljivih skupin (invalidi, pripadniki manjšin). Poleg

tega so bili v usposabljanja vključeni tudi mlajši zaposleni in večje število zaposlenih, starejših od 55 let. S tem smo več kot dosegli zastavljene cilje in izpolnili pogodbeno obveznosti.

Odobritev podaljšanja projekta nam je omogočila, da smo počrpali skoraj vsa odobrena sredstva (97,3 %), od tega v zadnjem podaljšanem obdobju 22,6 % vseh sredstev. Tukaj gre zahvala predvsem ministrstvu, ki je prepoznalo naša prizadevanja po dvigu konkurenčnosti kemijske industrije.

PRIHODNOST JE V ZNANJU

Glede na odzive udeležencev z izvedenimi usposabljanji, ki smo jih dobili z analizo posebej pripravljenih anket, so izvedena usposabljanja dosegla svoj namen. Kljub težkim razmeram na trgu, ko je borba za kruh in obstanek edina misel večine podjetij, smo pri partnerstvu dosegli zavedanje, da se izobraževanje zaposlenih ne sme postavljati na stranski tir, da je prihodnost v znanju in da je vseživljenjsko učenje v času negotovih gospodarskih razmer pomembno še bolj kot kdaj koli prej.

Na eni strani posamezniku zagotavlja ohranjanje delovnega mesta, podjetju pa na drugi strani večjo konkurenčnost. Tako je še bolj pomembno, da se zavedamo, da je kompetenten zaposleni naše največje bogastvo. Če posamezen zaposleni ne napreduje v svojem znanju in tako ostane konkurenčen, tudi podjetje na dolgi rok ne bo več moglo konkurirati tistim, ki so prepoznali pomembnost nenehnega izobraževanja. To pa lahko zagotavlja le zavedanje vodstva, da so naši zaposleni naši največji ambasadorji. Zavedanje, da se kemija začne pri ljudeh.

Z vsemi dejavnostmi usmerjeno »gojimo strast do znanja in spodbujamo napredek«, kar je tudi slogan dolgoročno delujočega kompetenčnega centra. S tega vidika, torej na koncu projekta, se pravo delo kompetenčnega centra šele začne. ■

BREDA HLADNIK, VODJA PROJEKTA V PODJETJU JUTEKS, D. O. O.

V PROJEKT SMO SE VKLJUČILI ZLASTI Z NAMENOM, DA NAŠIM ZAPOSLENIM OMOGOČIMO IZOBRAŽEVANJE V VSEBINAH, KI SO

SPECIFIČNE ZA NAŠO PANOGO IN JIH JE V SPLOŠNI PONUDBI IZOBRAŽEVANJ SICER TEŽE NAJTI.

OSREDOTOČILI SMO SE PREDVSEM NA VKLJUČITEV ZAPOSLENIH V NEPOSREDNEM PROIZVODNEM PROCESU IN OB ZAKLJUČKU PROJEKTA UGOTAVLJAMO, DA SMO NAČRTOVANE CILJE DOSEGLI. KOT NAJPOMEMBNEJŠI UČINEK IZOBRAŽEVANJ UGOTAVLJAMO VIŠJO STOPNJO VEČFUNKCIONALNOSTI ZAPOSLENIH, KI JE ZELO POMEMBEN DEJAVNIK ORGANIZACIJE NAŠEGA PROCESA IN PRIPOMORE TUDI K BOLJŠI KAKOVOSTI KONČNEGA IZDELKA TER IZBOLJŠANJE VODSTVENIH VEŠČIN SKUPINOVODIJI V PROIZVODNJI.

NEKATERA USPOSABLJANJA, KI SMO JIH UVEDLI V SKLOPU PROJEKTA KOCKE BOMO NADALJEVALI TUDI PO NJEGOVEM ZAKLJUČKU, SAJ UGOTAVLJAMO POZITIVNE UČINKE, KI JIH BOMO NADGRAJEVALI Z NADALJNJIMI TRENINGI.

REZULTATI

SKUPNO ŠTEVILO USPOSABLJANJ	407
SKUPNO ŠTEVILO PEDAGOŠKIH UR	4524,4
SKUPNO ŠTEVILO UDELEŽENCEV	3557
POVPREČNO TRAJANJE ENEGA USPOSABLJANJA V PEDAGOŠKIH URAH	11,1
SKUPAJ TRAJANJE USPOSABLJANJ V PEDAGOŠKIH URAH	33441,3
POVPREČNO TRAJANJE USPOSABLJANJ NA UDELEŽENCA	9,4

NOTRANJA USPOSABLJANJA

ŠT. NOTRANJNH USPOSABLJANJ	31
ŠT. UDELEŽENCEV	523

REZULTATI GLEDE NA CILJE	CILJNA VREDNOST	DOSEŽENA VREDNOST NA 30. 6. 2013	% REALIZACIJE
ŠTEVILO VKLJUČENIH	1026	1143	111,4 %
ŠTEVILO VKLJUČITEV	1026	3557	346,7 %
ŠTEVILO NOTRANJNH VKLJUČITEV	382	523	136,9 %
ŠTEVILO VKLJUČENIH ŽENSK	350	400	114,3 %

GZS – Združenje kemijske industrije je čez poletje uspešno pridobilo nov projekt Zdrav delavec na zdravem delovnem mestu – zdravi na kvadrat!, ki je namenjen promociji zdravja pri delu v slovenski Kemijski industriji in Kovinski industriji (na kratko Projekt KiKi). Projekt je prišel kot naročen, saj sta tako Projektni kot Programski svet projekta KoCKE potrdila, da je treba po končanem projektu, ko mora center KoCKE delovati še naprej, vsebinam s področja varnosti in zdravja dati poseben poudarek. Podjetja, ki ji zanima sodelovanje, se lahko javijo na zki@gzs.si ali na 01 5898 257.

PARTNERJI PROJEKTA

Partnerja, ki vodita projekt:

- GOSPODARSKA ZBORNICA DOLENJSKE IN BELE KRAJINE
- GZS – ZDRUŽENJE KEMIJSKE INDUSTRIJE

20 podjetij iz panoge:

- LUNCAPLAST, d. o. o.
- KABIS, d. o. o., Celje
- JANEZ MEDVED, s. p.
- KOVINOPLAST LAHARNAR, d. o. o.
- BRIKPLASTIKA, d. o. o.
- JANKO PINTARIČ, s. p.
- PETER DURJAVA, s. p.
- TIM SVETLOBA, d. o. o.
- BELINKA KEMOSTIK, d. o. o.
- SCHÄFERROLLS, d. o. o.
- DEMIT, d. o. o.
- UNITPLAST, d. o. o.
- JUB, d. o. o.
- AHA PLASTIK, d. o. o.
- MELAMIN, d. d., Kočevje
- HELIOS, Tovarna barv, lakov in umetnih smol Količevo, d. o. o.
- HENKEL SLOVENIJA, d. o. o.
- TKK SRPENICA, d. d.
- JUTEKS, d. o. o.
- AKRIPOL, d. o. o.

Dva druga institucionalna partnerja:

- SINDIKAT KEMIČNE, NEKOVINSKE IN GUMARKE INDUSTRIJE SLOVENIJE
- VISOKA ŠOLA ZA TEHNOLOGIJO POLIMEROV SLOVENJ GRADEC

»Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, 1. razvojne prioritete Spodbujanje podjetništva in prilagodljivost, 1.2 prednostne usmeritve Usposabljanje in izobraževanje za konkurenčnost in zaposljivost.«

USTVARJANJE NA ZIDNEM PODSTAVKU

MARJETKA SAJE LUKŠIČ, SPINA, NOVO MESTO, D. O. O.

Marjetka Saje Lukšič je inženirka gradbeništva, ki je svojo poslovno pot začela v nekdanjem Pionirju, v katerem je bila statik. To je bila prava valilnica strokovnjakov na področju gradbeništva, med katerimi so mnogi ustanovili svoja podjetja. Med njimi je tudi ona, saj se je v nekem trenutku odločila, da zapusti Pionir in se preizkusi v podjetništvu. »Vsi so se čudili moji odločitvi, kar »na svoje«, pa še ženska, in se spraševali, kaj bom delala. Priložnost se je pokazala kmalu, ko je Krka gradila prizidek k upravni stavbi. S sodelavcem, ki je nekaj mesecev za mano prav tako zapustil Pionir, sva se dogovorila za sodelovanje in sva skupaj nastopila. Projekt sva dobila. To je bil tako velik projekt, da sem s tem preživela pol leta. Naslednje leto je bilo slabše, vendar sem tudi sodna izvedenka in cenilka, tisto leto pa je šlo v stečaj veliko podjetij, tako da sem delala predvsem cenvitve. Od takrat pa je posel stekel.«

PODJETNIŠKA MISEL:

»Svoj stil poslovanja težko opišem, ker sem se veliko zanašala na občutek. Pri svojem delu sem poštena in do vseh imam čisto vest. Je pa res, da nisem veliko spraševala in sem se večinoma odločala sama.«

Kmalu na začetku poslovanja se je pokazala priložnost, ko je Občina Novo mesto objavila razpis za predlog sanacije vojaških objektov. Prijava na razpis je bila obsežna, rok za izvedbo pa zelo kratek. »Z nekdanjima sodelavcema iz Pionirja, ki sta bila tudi samostojna podjetnika, smo skupaj pripravili ponudbo in dobili posel. Pri tem smo videli, da je dobro biti del širše zgodbe. Ko sem šla na svoje, sem pogrešala delo v skupini, in tudi če želiš sodelovati na velikih projektih, se tega ne moreš lotiti sam. Zraven smo povabili arhitekta Igorja Derlinka in skupaj ustanovili podjetje Spina. Ime podjetja je predlagal Igor Derlink, ki je našel besedo spina v slovarju tujk in pomeni zidan podstavek. Od začetka smo bili vsi samostojni podjetniki in smo se s Spino prijavljali na razpise, za katere kot samostojni podjetnik nisi izpolnjeval pogojev.«

»Sčasoma je postalo administrativno bolj smiselno, da se v Spino zaposlimo.« Takrat se je eden od sodelavcev odločil, da se nam ne bo pridružil. »Razšli smo se prijateljsko, ostali pa smo Miran Markovič, Igor Derlink in jaz, ki smo tudi danes lastniki podjetja z enakimi deleži. Po 21 letih poslovanja smo še vedno prijatelji in se nismo skregali (smeh). Jaz sem bila od vsega začetka vodja in k sreči sta pustila, da imam vse vajeti v rokah jaz. Vedno sem se trudila delati pošteno, a odločno, in biti vodja, ki zna pohvaliti dobro delo, pa tudi grajati slabo. Mislim, da je bila to prava formula, ker smo uspeli zgraditi podjetje, ki danes poleg mene

zaposluje 12 ljudi.« Podjetje je skozi leta počasi rastlo. »Sprva smo prostore najemali, nato smo zgradili svojo zgradbo, ki jo deloma oddajamo.«

V dvajsetih letih je bilo veliko projektov, med katerimi jih je nekaj, ki so ji posebej ostali v spominu. »Zagotovo Krkini projekti in zlasti Notol 1, ki je vsekakor nepozaben projekt zaradi svoje zapletenosti in velikosti.« Med najprijetnejšimi pa izpostavi polnilnico vode Costella. »To je bila zelo dobra ekipa, ki je natančno vedela, kaj hoče. Umestitev objekta v prostor je bila zaradi terena zelo zahtevna, ampak zaradi ljudi, ki so sodelovali pri projektu, je bila to res lepa izkušnja.«

Sodelovali so tudi pri projektih, za katere so bila pridobljena sredstva na evropskih razpisih, kot sta Anton Podbevšek Teater in Centralna čistilna naprava Novo mesto. »Pri teh projektih je bilo treba dobesedno čez noč pripraviti dokumentacijo. Vendar imam rada naloge, ko stopi skupaj cela ekipa in gremo vsi v isto smer. Mi, investitor in državni organi.«

Na težke razmere v gospodarstvu se prilagajajo, a je zelo težko poslovati. »Tako hudih razmer do zdaj še ni bilo. Bila so težka obdobja, vendar na splošno ni bila tako slaba situacija, tako brezizhodna, kakor se zdi zdaj, ko enostavno ne vidiš rešitve. Tudi investitorji so obupali. Za podjetje Akrapovič smo pripravili projektno dokumentacijo za investicijo v Črnomlju. Mi smo sicer svoje delo skoraj dokončali, vendar je realizacija najmanj preložena, če ne popolnoma odpovedana. Kljub temu da so

to zares resni signali oblastem, te preprosto niso v stanju tega dojeti.«

»V 21 letih delovanja nismo imeli nikoli toliko težav, vsako leto smo imeli dobiček. To se je zdaj spremenilo, letos se nam prvič lahko zgodi celo izguba. K sreči smo v dobrih časih varčevali in si prihranili kupček, ki zdaj rešuje težke razmere. Seveda smo se odločili za ukrepe, kot je znižanje plač, a vendar število zaposlenih ohranjamo.«

Zdaj Marjetka Saje Lukšič predaja posle. Direktor podjetja je od marca letos Igor Derlink. »Jaz sem se upokojila, a ostajam v Spini kot prokuristka in se večinoma ukvarjam le še s financami. Projekte spremljam toliko, da bdim nad roki, sicer pa sem vodenje projektov prepustila. Ni dobro, da se na hitro umakneš iz podjetja. Dobro je, da posle predaš počasi, v miru. Kljub temu da si pripravljen vse povedati, je to nemogoče, saj nastopijo razmere, ki niso predvidljive. Posebej danes.«

Ko pogleda na svojo poslovno pot, pravi, da je najbolj ponosna na dejstvo, da nihče ni odšel iz podjetja zaradi nezadovoljstva. »Dve sodelavki sta nas res zapustili, vendar zaradi življenjskih okoliščin.« To, da so kolektiv, ki deluje kot družina, v kateri vlada prijetno vzdušje, ji je v posebno zadovoljstvo.

Kljub temu da je zdaj poslovanje težko, ki ga poleg gospodarskih razmer otežuje še prezapletena birokracija, pa so tukaj objekti, ki so priča njihovemu delu. »Z velikim zadovoljstvom se sprehodim po mestu in opazujem objekte, pod katere se je podpisala Spina.« ■

Fakulteta za industrijski inženiring
Novo mesto

Šegova ulica 112, 8000 Novo mesto

Študiraj v
NOVEM MESTU

**visokošolski strokovni študijski program (vs)
izredni študij in študij na daljavo**

INŽENIRING IN VOZILA

strokovni naslov:

**DIPLOMIRANI/-a INŽENIR/-ka
STROJNIŠTVA**

FINI ŠTUDIJ

Informacije o študiju:

v prostorih Šolskega centra Novo mesto, Šegova ulica 112

Vpis: do 30. septembra 2013

tel: 07/39 32 206, fax: 07/39 32 193

e-pošta: fini-unm@guest.arnes.si

www.fini-unm.si

TOYOTA

ALWAYS A
BETTER WAY

NOVA TOYOTA AURIS TOURING SPORTS

VABLJENI V SALON IN SERVIS
TOYOTINIHI VOZIL
V TPV CENTER NOVO MESTO.

TPV CENTER, d.o.o.
Kandijska cesta 60, Novo mesto
(07) 39 18 621, (07) 39 18 629

Brez omejitve kilometrov

Vse nadaljnje informacije o specifični porabi goriva in specifičnih emisijah CO₂ iz novih osebnih vozil najdete v priročniku o varčni porabi goriva in emisijah CO₂, ki ga lahko brezplačno pridobite na prodajnem mestu in na spletni strani dobavitelja. **Povprečna poraba goriva za model Auris Touring Sports 4,2 – 6,2 l/100km, emisije CO₂ 110 – 143 g/km.** Slika je simbolična.

www.toyota.si